

október 4.
 A Mandits szalon.
 1. Thomas: Ray.
 Puccini: Tosca —
 Különlegességek —
 Confession. 5. Pon-
 palletzene. 6. Les
 eringő. 9.30: Hírek.
 verseny. 1. és 2.
 megnyitó. (Duop-
 3. Gounod: Faust —
 t és Piccaver). 4.
 Op. 90. G-dur
 Verdi: Aida — in-
 peraház kórusa és
 rbadur — Stretta.
 Tannhäuser. (Né-
 gner: Lohengrin —
 all. Operaház ének-
 Polonaise militaire.
 mekar). 11. Bizet:
 Katonazenekar). 12.
 erszavár. (Magyar
 Miklós). 13. Az
 nevető lemez. 14.
 sze van a Mester-
 kiséri Kiss Lajos
 Blon: Eljen Európa
 Vén bajtársak —
 tonazenekar). 12.25.
 öjelzés, időjárás-je-
 rendszerű képátvi-
 gos Állatvédő Egye-
 1. Pusztai Paula.
 2. A néni és a
 git: Történet a ma-
 Koncs Margit. 16.45:
 időjárás- és vizálás-
 Fáy Ilona felolva-
 yarci barátai. 17.40:
 logezred zenekarának
 A Belvárosi Tem-
 angversenye. Vezé-
 karnagy. Bevezető
 gyarzatort tart Kan-
 Ugetőverseny-ered-
 árkus Emilia és Gál
 mbáz örökös tagjai-
 ána kb. 21.50: Pon-
 jelentés, hírek. Majd
 nyzenekarának hang-
 arazene. 1. Beetho-
 Pfitzer: Fis-moll szo-
 zongorára. 22.30. Cí-
 Vidám zene grama-
 nsthal: „Lucidorja”.
 bb helyi hírek. Ma-
 22.20. Kávéházi zene
 elektromosgazdaság
 Vidám est. Utána:
 A könyvszéri opera-
 zsimfonikus hangver-
 ne.
 mi Caren énekhang-
 Dal a „Turandot”.
 on Lescant-ból. 3.
 Házi zene. 20.30. A
 enye kürtszólóval.
 hírek, gramafon-tánc-
 zsimfonikus hangver-
 „A fingali barlang”.
 zsimfonia. Rimskij-
 rescka szvit. Foroni:
 est. (szoprán). 19.55:
 ataláni: „La Vally”.
 sa.
 onikus hangverseny.
 zsimfonia. Mozart: 39.
 n: i. szimfonia.
 : „Fraskita” c. ope-
 Szolisták hangver-
 moll hangverseny.
 és Julia ábránd.
 zsimfonikus hangverseny.
 sői filharmonikusok
 öcker Károly: „Gas-
 kböző európai álla-
 Hangverseny. Mosz-
 rai stb. műveiből.
 21.15: Hangverseny

Szerkesztőség és irodával
 Strada Baron L. Pop (Brassai-u.) 10
 (Telefon 9-77.)

Ejeli telefon (nyomda) 187.
 ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre — 1150 Lei
 Félévre — 600 Lei
 Negyedévre — 320 Lei
 Egy hónapra — 110 Lei

X. évfolyam * 224. szám
 1929
 Október 3 Csütörtök
 5689 év Elul 27

Ara 5 Lei

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Koiozsváron hirdetések

Rudolf Mosse
 S. A.

Str. Reg. Maria No. 36 Tel. 4-13

és a
 Lloyd Express

Str. [Geln. No. 20. Telefon 14-55
 hirdetési irodák vesznek fel

Mit is mondott Gyárfás Elemér?

A „Brassói Lapok” hasábjain napok óta egy teljesen érthetetlen sajtókampány folyik. A lap, illetőleg annak bukaresti tudósítója, mesterségesen támasztott zavart, attól a jól felfogott riporter-érdektől vezetve, hogy a voltaképpen általa támasztott zavar tisztázása címén néhány napra megint legyen irni valója. Most aztán óriási hühéval folyik a tisztázási folyamat, ami azonban ahelyett, hogy tényleg tisztázná, végeredményben még jobban összezavarja a kérdést.

Nem volna semmi kifogásunk eme újságírói bravur ellen, ha történetesen nem rólunk volna szó. A kiinduló pont dr. Fischer Tivadar képviselőnek egy nyilatkozata volt az államsegély felosztásának kérdéséről. Minthogy Fischer Tivadar dr. értelmes és logikus nyilatkozata lap szempontból nem volt elég érdekes nyilatkozat, minden skrupulus nélkül elferdítették, erőszakolt konzekvenciákat vontak le belőle, hogy megindulhasson körülötte egy kis parázs vihar. Hogy az így preparált cikk antiszemita izt kapott, az nem bántotta sem a lapot, sem a bukaresti munkatársát.

Most aztán, hogy a fáradozás gyümölcse kárba ne vesszen, a mesterségesen gyártott kérdéssel anketót rendez a lap. Nincs ebben az anketóban sok közzönet. Elsőnek Gyárfás Elemér szövegét adják meg, hogy mit szól a Magyar Párt ahhoz, hogy Fischer Tivadar dr. az adófizetés kulcsát is figyelembe szeretné venni az államsegély felosztásánál. Tudjuk jól, hogyan keletkezik az ilyen nyilatkozat. Ugyanaz az újságíró, aki Fischer Tivadar nyilatkozatát eltorzította és érdekeségi célra alkalmassá tette, most sorra járja a kisebbségi pártok vezéreit az általa gyártott nyilatkozattal, azzal a jelszóval, hogy egy ilyen nyilatkozatot nem lehet szó nélkül hagyni.

Igy reflektál most Gyárfás Elemér — a legközelebbi számok egyikében valószínűleg valamelyik német pártvezér kerül sorra — egy voltaképpen el sem hangzott nyilatkozatra. Mindezt azért bocsájtottuk előre, mert nem vagyunk abban biztosak, hogy ugyanaz az újságíró, aki Fischer Tivadar nyilatkozatát meghamisította, nem-e hamisította meg Gyárfás Elemér nyilatkozatát is, a nagyobb érdekesség kedvéért. Gyárfás Elemér nyilatkozatában tudniillik az az érdekes, hogy a magyarpárti vezér Fischer Tivadar dr-t kinevezte a „kommerciális érdeki” zsidóság vezetőjének. Mi eddig Gyárfás Elemér a Magyar Párt egyik legkomolyabb egyéniségének hittük s nehezünkre esik elhinni, hogy éppen ő használta volna ezt a kifejezést. Miért nevezi Gyárfás Elemér a zsidó nemzeti gondolat tömegeit kommerciális érdeki? Talán azért, mert ők is, mint minden kisebbség, államsegélyt kérnek iskoláik számára? Avagy azért, mert leterve a jól jövedelmező politikai opportunitás utjáról, nyílt sakkal és ezer áldozatok árán a zsidó nép nagy reneszánszának szolgálatába szegődtek.

Szerte a világon a legkiválóbb tudósok, államférfiak és költők szimpátiája kíséri a zsidó nép héroszi nemzeti mozgalma, gondolja-e Gyárfás Elemér, hogy apró és pillanatnyi vélt érdekéért szabad-e a kommercializmus bélyegét rástíni egy nép ideáljaira? Az ilyen nyilatkozatok semmiképpen sem szolgálják az itt élő kisebbségek testvéri együttélését, amelyet nem

volna szabad egy lap érdekességi hajszájának prédájául dojni.

Elvárjuk Gyárfás Elemértől, hogy amennyiben szavait a lap tévesen adta

vissza, módot fog találni nyilatkozatának interpretálására. A „Brassói Lapok”-tól viszont nem várunk semmit. Tőle már megkaptuk az interpretálást. Gyárfás Ele-

mér nyilatkozatához fűzött kommentárjában megjegyzi, hogy nem az egész erdélyi zsidóság kommerciális, csak az a része, amely nem tagja a magyar pártnak...

Newyork városháza előtt adja át Walker főpolgármester a diszpolgári oklevelet MacDonaltnak

Amerikában mély benyomást keltett MacDonaltnak a Berengaria fedélzetén teti nyilatkozata

Newyork, október 2. Az angol miniszterelnököt üdvözlő küldöttséget diszbarka fogja vinni a Berengaria elé. A partraszállás Newyorkban háromnegyed kilenckor megy végbe, amikor is Macdonald Stimson kíséretében és az üdvözlő közeleti előkelőségek autósorától kísérve két oldalról kétszáz lovasrendőr diszszkörtja között végigvonul a Broadway s a városháza elé érkezik, ahol katonai és tengerészszázad áll tiszteletére. Itt mondja el Walker, Newyork főpolgármestere beszé-

dét s ezután a közgyűlés diszülésén átadják Macdonaltnak a diszpolgári oklevelet. Délelőtt féltizenegykor Macdonald és Stimson elutaznak Washingtonba. Az angol miniszterelnök tíznegyediken is visszatér Newyorkba, mely alkalommal az angolul beszélő nemzetek szövetsége ad villásreggelit Macdonald tiszteletére.

London, október 2. A Daily Chronicle c. lapnak a Berengaria fedélzetén utazó külön tudósítója szikratáviratot küldött lapjának, melyben közölte, hogy az ame-

rikai sajtó munkatársai körében mély benyomást tettek Macdonald miniszterelnök kijelentései. Az angol miniszterelnök e kijelentését: utam az új diplomáciának egy kísérlete — az amerikai lapok cikkeik címeiben emelik ki. Macdonald most is megvan győződve arról, hogy a megegyezéssel, amely Amerika és Anglia között létrejön, nagy kihatással lesz a többi hatalmakra is s követni fogják Angliát és Amerikát.

Az angol munnáskormány dominion-alkotmányt ad Indiának

London, október 2. Henderson külügyminiszter tegnap este egy banketten mondott beszédében a Népszövetség működéséről szólva kijelentette, hogy ez a nemzetközi areopag tulajdonképpen csak most kezdi meg tevékenységét. Már kezdi felismerni, igazi céljait s megindul azon az uton, amely a világéke biztosításához vezet. Henderson rámutatott, arra a lehetetlen állapotra, hogy Anglia az új háború előkészítésére évente még most is

száztizenöt millió font sterlinget költ. Ennek rövidesen meg kell változnia és a hadiköltségeket világszerte le kell szállítani. Az orosz angol tárgyalásokkal kapcsolatban Henderson bejelentette, hogy a kormány a parlament legközelebbi ülészakán felhatalmazást kér a moszkvai nagykövetének kinevezésére.

London, október 2. A „Daily Telegraph” arról cikkezik, hogy a kormány rövide-

sen nyilatkozik India jövőjét illetően. Ugy tudják, hogy ez a kormánynyilatkozat december elseje, a pánindiai kongresszus összehívése előtt el fog hangzani. A kormány beavatottak szerint megadja a dominion önrendelkezési jogát és Indiának dominionalkotmányt ad. Indiai angol körökben attól tartanak, hogy a pánindiai kongresszus szélsőséges elemek hatása alá kerül.

Anghelescu reformjai sorban csődöt mondanak...

Visszaállítják a nyolcosztályos középiskolát

Megvalósíthatatlannak bizonyult az előkészítő év terve. — A német egyetemeken nem veszik fel hét osztályos liceumot végzett romániai növendékeket

Bucuresti-Bukarest, október 2. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az a feneketlen káosz és az a teljes felfordulás, amelyet az egyetemi előkészítő év alkalmazhatatlansága ebben az évben előidézett, a legbeszédesebb bizonyítéka az Anghelescu professzor által egyenreformált középiskolai oktatás csődjének. Október elején az egyetemeken még mindig nem tudták, mivégyők legyenek a hét középiskola után érettségiző növendékekkel s az egyik rektorátus határozatát máról holnapra dezavualta a másik, hogy harmadnap a közoktatásiügyi minisztérium egy egészen más tartalmu döntést hozzon. Esztendő óta Anghelescu terrorját nyögi az óvodistától kezdve az egyetemi hallgatóig mindenki, — az ő művét hirdetik a baccalaureatus által az ifjuságban vágott rendek és a fel nem épített iskolák végtelen sora, amelyekből csak az alapkö és a „Dr. Anghelescu iskola” felírás készült el az esetek túlnyomó többségében.

Ma már teljesen kétségtelen, hogy a minden előzetes studium nélkül, egyszerűen a francia mintát majmolva megsza-

vazott „előkészítő év” teljesen csődöt mondott. Nemcsak a román egyetemeken tiltakoztak ellene, hanem a külföldiek is, amelyek egyszerűen nem akarják felvenni a hét osztályt végzett és érettségiző romániai fiatalembereket. A német egyetemeken hivatalosan is árttak a közoktatásiügyi minisztériumhoz, hogy nem vehetik fel a román érettségizőket, akiknek a romániai egyetemeken még előkészítő évet is kell végig csinálniuk, ami tudvalevőleg nincsen a német egyetemeken. Mútnán a hét osztályt végzett romániai érettségizőket nem találják elég felkészültségűnek, a német egyetemeken nem veszik fel őket. Nem érdektelen itt megemlíteni azt a memorandumot, amelyet a jasi-i egyetem terjesztett a közoktatásiügyi minisztérium elé, rámutatva arra, hogy

Az egyetemi előkészítő év keresztülvitele [már csak azért is keresztülvithetetlen, mert az egyetem nem rendelkezik a szüksé-

ges helyiségekkel, sem pedig a kellő tanári karral.

Costachescu közoktatásiügyi miniszter a külföldi egyetemeken átiratai és a romániai egyetemeken memorandumai alapján elhatározta, hogy lehetőleg még az ősz folyamán a parlament elé terjeszti a jelenlegi közoktatásiügyi törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot. Bukaresti jelentés szerint az új reform visszaállítja a nyolcosztályú liceumokat és gimnáziumokat. A módosító törvény két szekcióra: modern és real-szekciókra osztja a négy felső osztályt és a modern szekción bevezetik a görög nyelv tanítását is. Megszünteti a törvény — természetesen az egyetemi előkészítő évet.

Az országnak mindenesetre jogában áll megkérdezni: miért van szükség ezekre a zavarokra? Megengedhető-e, hogy olyan fontos problémával, mint a középiskolai oktatás kérdése, ilyen felelőtlen játékot üzzenek?

A Zsidó Nemzeti Szövetség megkezdi szervezetének teljes reorganizációját

Minden helyi csoport tisztújító közgyűlésén a Központ kiküldöttje is részt fog venni. A Nagytanács bizottság állásfoglalása a palesztinai események ügyében

Cluj-Kolozsvár, október 2. — (Az Uj Kelet tudósítójától). Tegnap számban részletesen ismertettük a Zsidó Nemzeti Szövetség nagytanács-bizottsági ülésének lefolyását, amely mindvégig nívós és produktív volt. Öröndetes jellemzője volt a vasárnap-i ülésnek az a nagy látogatottság, amelyen már hosszabb ideje nem volt tapasztalható cionista összejöveteleken és amely megerősíti azt a reményt, hogy hatalmasnak ígérkező új fellendülés küszöbén áll az erdélyi zsidó nemzeti mozgalom. Erre nemcsak a NIB-tagok, hanem az érdeklődők nagy száma is feljogosít.

A gyűlés résztvevői.

A gyűlésen résztvett NIB-tagok névsora a következő: Dr. Fischer József, dr. Fischer Tivadar, dr. Kohn Hillel, Auslaender Lajos, dr. Fenichel József, Fischer Ernő, Giszkalay János, dr. Hamburg Józsefné, Kaszner Ernő, Kertész Márton, dr. Knöpfler Bernát, Klein Eliahu, dr. Marton Ernő, Nimberger Ernő, Nossin Mór, Öhblbaum Etus, Péterfi Endre, Strausz Béla, dr. Szőnyi Géza, Weinberger Nándor (Kolozsvár), Vermes Ernő, Reitter Ernő (Temesvár), dr. Deutsch Mór (Lugos), dr. Erdélyi Emil, dr. Engelberg Dezső, Hirsch Simon, Simon Márton (Marosvásárhely), dr. Halberg Gyula (Beszterce), Hirsch Jakab (Nagybánya), dr. Bárdos Imre, dr. Markovics Ignác (Nagyvárad), Feuerstein Kálmán, Rozenzweig M. Jehuda (Dés), dr. Szegő Ernő, Riesel Jakab (Déva), Waldner Mór (Egeres), Engel Jeremiás (Gyergyószentmiklós), dr. Fried Ábrahám (Máramarosziget), dr. Halmos Bruno, Fehérvári László (Petrozsény), Fixel Vilmos (Szászrégen) és dr. Stern Mór (Szatmár).

Ez a nagy érdeklődés elsősorban a napirendre tűzött fontos kérdéseknek szólott, különösképpen pedig a palesztinai eseményekkel kapcsolatos elhatározásoknak és a szervezet reorganizációjának.

Határozat a palesztinai események ügyében

A palesztinai események ügyében a NIB a következő határozatot hozta: A NIB egyhangú határozatban csatlakozik az egész világ zsidóságának tiltakozásához az Erec Jiszraélben lezajlott események miatt. Megelégedéssel veszi tudomásul, hogy Erdély és Bánát zsidósága nagy idők óta méltóan imponáló egységgel és energikussággal emelte fel szavát a zsidó nemzeti gondolat és országépítő munka letiprására irányult arab támadás ellen.

Amikor a NIB a maga részéről is megbélyegzi a feluszított arab tömeg által a zsidó állameszme, a zsidó országépítés, a zsidó munka és zsidó élet, végeredményben pedig a palesztinai jüsvon keresztül a kibővített Jewish Agencyben tömörült Palesztinaépítő zsidó nép ellen elkövetett barbár merényletet, a legnagyobb szeretettel és elismeréssel hódol a harcokban elesett zsidó hősök és az egész palesztinai jüsvon előtt amely ebben a súlyos megpróbáltatásban fényesen megállotta helyét, és akik az új zsidó nép ősi földjének védelmében hősi halált haltak.

Az arab támadásra a zsidó népek csak egyetlen válasza lehet, mégpedig az, hogy a legnagyobb energiával és a feladathoz méltóan nagyvonalú áldozatkészséggel tovább kell folytatni az

országépítés munkáját. Ennélfogva a NIB a Jewish Agency erdélyi reprezentánsaival egyetértésben felhívással fog fordulni Erdély és Bánát nemzeti alapon álló zsidóságához az országépítő Keren Hajesszónak legmesszebbmenő támogatására, ugyanakkor a legnagyobb nyomatékkal hívja fel a NIB Erdély és Bánát cionista zsidóságát arra, hogy anyagi erején felül is fokozza a KKL bevételeit és támogassa annak földszerető munkáját, amelynek sikerén múlik az egész országépítés és a zsidó többség megteremtése, ami egyedül nyújt garanciát arra, hogy a legutóbbi véres emlékü események nem fognak többé megismétlődni.

A határozatban említett felhívás az Uj Kelet ros-hasana számában fog megjelenni, röviddel utána pedig az erdélyi Agency-szekció külön felhívást fog kibocsátani a két országépítő alap érdekében.

A helyi csoportok átszervezése.

Másik nagyfontosságú határozata a nagytanácsbizottsági ülésnek a Zsidó Nemzeti szövetség szervezetének felújítására és kibővítésére vonatkozik. Ennek a munkának még az ország-részi jubiláris konferencia előtt kell megtörténnie. Az erre vonatkozólag elfogadott határozati javaslat a következő képen szól.

A jubiláris konferenciával kapcsolatban a NIB utasítja a Szövetséget, valamennyi helyi csoportját, hogy haladéktalanul kezdje meg a mélyreható újjászervezési munkát. A rendelkezésre álló 3 hónap alatt az összes helyi csoportok kötelesek megfellelő új taglétszám bevonása után megtartani a tisztújító közgyűlést, olyan alapon, hogy a megválasztott vezetőség abszolút munkaképes legyen és eleendő garanciát nyújtson arra, hogy a helyi csoportban ismét megindul az alapos, rendszeres és eredményes cionista praktikus és kulturális munka. A jubiláris konferencián már a reorganizált helyi csoportok jelenjenek meg.

A Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodája már most felhívja az érdekelt helyi csoportokat, hogy sürgősen közöljék a végrehajtandó reorganizációs időpontját, hogy a tisztújító közgyűlésen a Szövetség kiküldöttje is részt vehessen. Ezzel kapcsolatban a Szövetség arra is felhívja az összes helyi csoportokat, hogy kezdjék meg működési jelentőségük összeállítását, mert ezek a jelentések fogják alapját képezni a Szövetség konferenciái referátumának. A helyi csoportok újjászervezését egy erőteljes taggyűjtő-akciónak kell megelőz-

nie és csak egy minden tekintetben megfelelő vezetőség összeállítása után kerülhet sor a tisztújító közgyűlés összehívására, amiről a Szövetséget idejében kell értesíteni.

A pénzügyi határozat

A reorganizáció munkájának és a

Négy nemzet akarátán mulik Európa békeje

Masaryk kéztársasági elnök interjúja a népek közeledéséről

Prága, október 2. A Berliner Tageblatt publicistája, Rudolf Olden tegnap meglátogatta Masarykot, a csehszlovák köztársaság elnökét Kistapolcsányi kastélyában, aki az újságíró előtt újszerű nyilatkozatokat tett. Az újságíró érdekes látogatásáról a következőket írja:

Massaryk elnök most hetvenkilenc éves. Két évvel ezelőtt, 1927-ben való megválasztása előtt láttam őt legutoljára, a feje keskenyebb lett, szakállja teljesen galambfőhéz. Arcára lerajzolódott az évek, szeme azonban friss, barátságos és tiszta. Beszédmodora magyarzó, spekulatív és átgondolt. Rövid mondatokban beszélt, német beszéde kissé osztrákos, de egyébként minden tekintetben tökéletes. Terminológiája a filozófusé és politikusé.

— Azon a véleményen vagyok — mondotta Masaryk — hogy az ember a szépirodalomból többet tanulhat, mint a tudományokból, jellehet én magam a tudomány elől nevelkedtem és a politikai és történelmi tudományokkal állandóan lépést tartottam. Azokon a nyelveken, amelyeket tudok, ma is elolvasom az összes jelentős regényeket és novellákat. Olvastam Remarque és Renn könyvét. Jó munkák, semmi kétség, de Remarque könyve kissé ramentős.

A beszélgetés második része akörül forgott, hogyan kell megítélni a mai Európát.

— Európa — jelentette ki Masaryk — nagy lépéssel jutott előbbre. Három kimonodott teokrácia tünt el a háború után: a orosz-német, az osztrák és a cári. Európa népeinek végleges megértése négy nagy európai nemzet akarátán mulik: az angolén, a németén, a francián és az oroszén. Az orosz népek egyelőre nincsen szava, de később megint befolyást fog gyakorolni Európára. A mi államunk sokkal kisebb, sem hogy sulya legyen az európai koncertben. De itt van a kisantant, amely azonban defenzív jellegű, főleg Magyarország miatt. Magyarország bennünket 1919-ben már megtámadott egyszer. Mi akkor nem tudtunk semmit sem szembehelyezni. Ne mondják nekem, hogy az egy bolsevista ügy volt. A bolsevizmus, jól tessék megérteni, a magyaroknál nemzeti ügy volt, hiszen fegyverrel

konferencia előkészítésének elősegítésére a Nagytanácsbizottság jóváhagyta a Kisintézőbizottságnak azt a határozatát, amely arra kötelezi Erdély és Bánát tehetősebb cionistáit, hogy a pártadón kívül kirótt személyenkénti hozzájárulást haladéktalanul beküldjék a Szövetségnek, egyben arról is gondoskodjanak, hogy a helyi csoportok is sürgősen egyenlítsék ki a Szövetséggel szemben vállalt pénzügyi kötelezettségek hátralékos összegét.

A Nagytanácsbizottság további határozatait holnap számunkban fogjuk ismertetni.

akarták visszaszerezni a régi történelmi határokat. Mi azonban nem akarunk senkit sem támadni. Egyszer hosszú beszélgetésem volt az önévdelemről Tolsztojjal. Ebben a kérdésben nekem az az álláspontom: ha engem valaki megtámad és kettőnk közül valamelyiknek meg kell halnia, akkor az az igazság, hogy kettőnk közül a támadó haljon meg.

— Tolsztoj ezt nem akarta elismerni. Azon a véleményem volt, hogy a támadó leszerelheti az a körülmény, ha a megtámadott fegyvertelenül nézi a támadást. En ebben azonban nem hiszek.

Az elnök ezután az európai békéről beszélt.

— Európán egy nemzet nem uralkodhatik: sem Franciaország, sem Németország. De én abban a meggyőződésben vagyok, ha tisztes emberek vannak kormányban, az európai megértés a legkönnyebben létrejöhethet. A megértés egyik instrumentumának Genét tartom. Hiszen napról-napra látjuk a népszövetségi demokráciának megismosodását. Nagy dolog, hogy a világ népeinek reprezentánsai egymással diskurálnak, Stresemann és Briand jóviszonyban vannak egymással. Legfontosabb Európában ma a francia és német jóviszony. Én Németországban erősen bízik és nem tartom ezt az állományt legyengültnek. Gazdasági és morális erők roppant nagyok. A német nép Európa legnagyobb népe. Ne feledje, hogy nyolcvan millió német és a földön, a francia nép csak 40 millió főből áll. A németek felelősek a világ békéért. A háború óta a világ előbbrejutott, legelőbbre Németország. Én nem vagyok demokráta abban az értelemben, hogy higgyek az emberek teljes egyenértékében. Ellenlenség vagyok a kommunizmusnak és annak, hogy mindenkit egyenlővé tegyünk. Sőt, az a véleményem, hogy a társasági hierarchikus alapon kell felépíteni. Demokrácia alatt azt értem, hogy mindenki hangját meg kell hallgatni és mindenkinek a jogát tisztelni kell.

Ne feledje, hogy Európai Egyesült Államokról beszél egy olyan egységis, mind Briand. Még nem vált valósággá, de beszélnek róla és francia ember beszél róla.

— Az utolsó előtti háború és a világháború között negyven éves béke volt Európában. Ma, amikor senkinek nincsen pénze, a nyugalom még hosszabb lesz. Ezen idő alatt Európában rendezni fogják a kisebbségi problémát és helyre fogják hozni az elkövetett igazságtalanságokat. Becsületes emberek — ismétlem — mindig meg fogják érteni egymást.

A Hudson-öböl északi részén fekvő pusztaságban megtalálták az angol kutató-expedíció tagjainak holttestét.

London, október 2. Ottawából jelentik, hogy a kanadai lovasrendőrség egyik járőre megtalálta a Hudson-öböl északi részén fekvő pusztaság egyik elhagyott kunyhójában annak az angol kutató-expedíciónak tagjait, akik 1925-ben North Albertownból indultak a pusztaság ismeretlen vidékeinek felkutatására. A három tudóst az elhagyott kunyhóban holtan lelték fel. A szerencsétlenek éhhalált haltak. A járőr a kunyhó kályhájának falán írást talált, mely figyelmeztetés tartalmazott s közölte, hogy az expedíció naplói a kályhában vannak elrejtve. A napló megrázóan festi a tudósok utolsó küzdelmét a kimerülhetetlen éhhalállal.

A baccalaurea áldoz

Egyszerre két diák öngyilkos a baccalaurea áldozatát követően. Akiket a tanári rigorgott attól a lehetőségtől, hogy a szellemi pályán lépjenek elő. Két öngyilkos adat és memento a korszak történetéhez. Két diák öngyilkossága és elszigetelten az öngyilkosságoknak a sorozatában, de ismét a világon a ország, ahol az érettségnyi nyomorúság, a ne a felszínen, mint

A két diák öngyilkossága arra az oktatásügyi gótt, mely semmibe szök jövőendő egzisztencia lehetetlen áldozatot, szegény szülők hozni véltetésében, hozta a visszamaradt a középsikolában való szerencsétlenség a románai középsikola és gazdasági lehetőségek vizsgáljuk, úgy a hogy a középsikolai egyetemi végzettségben a létminimumot az országban a szel. Ártalmas téveszmék és a tanulók legnagyobb boldogulás utja csak nyitványon keresztül lóság egészen mást mutatja, hogy egy kás, egy, a szakmáj előtt az anyagi és társadalmi sokkal nagyobb adva, mint a száma.

A szülők és a tanúk csak azokat a szülőket látják, akik nem is közölköznek, azonfelül is székítettéssel, politikai lendülettel fel az latára. Nem látják a intellektuálisok végtelen hivatáshoz jutott, ug ből kénytelen „megé-

Nagyon valószínű öngyilkosságok nem elvével ellenkező tankeztetésben szaporodnak ártalmas elöitélet letlen keleti államok mindig fentartani okduktív munkában olykóst lát, mely ellenber kritériumával. Elöitéletnek tartható belátták. Ott mára a belső családok is szakfogással, hogy gyermekhetnek igazán boldog megbecsült tagjai a ugynevezett szellemi meg a kényerüket. A ción egyre fejlődő közdelmi élet mindinkább rengeteg rátermettség iramában számtalan felelő elhelyezkedést avatnak a latin iger anélkül, hogy tudnák a pontos dátumát.

Az ma már kétségis iskola nem zsenikaszi is tehetségképző int olyan ismeret tör amelyeket az élet küz nálhatnak. Ezekből mindenki nyugodtan egészen korlátozott em hetség a legtöbb pákül is boldogulhat, meg azokat. Ezt min tudja, csak a hazai nevezett hivatott vez zepiskolát retortának tanulók szellemét a turák utján desztillál. Elismerjük, hogy h alkalmazni a tanulókban fölöslegesnek títés eszközeként é

Nagyon fontos!
HOTEL CARPATI
București, Piața Amzei

Renoválva, minden komforttal, központi fűtéssel felszerelve. Szobák jutányos áron kaphatók. Villamos megálló bármely irányból megközelíthető. Utazók kedvezményben részesülnek.

MINDENKELŐTT Földet!

EGY SZABAD NYUGODALMAS PALESZTINAI A KEREN KAJ JEMETH FÖLDTARTALEKA ÁLTAL.

AZ 1969. EVI ÚJÉVAKCIO

ÚJÉVI ÜDVOZLETEK MEGVÁLTA SA ÉS TORÁ ELŐTTI ADOMÁNYOK UTJÁN

1000 DUNAM 3000000 LEI

A baccalaureátus újabb két áldozata

Egyszerre két diák lett megint öngyilkos a baccalaureátus miatt. Két diák, akiket a tanári rigorozitás végleg elvágtatott attól a lehetőségtől, hogy ugynevezett szellemi pályán keressék a boldogulásukat. Két öngyilkos diák: két sötét adat és memento a romániai oktatás korábbi korszakához. Kétségtelen, hogy a két diák öngyilkossága nem áll egyedül és elszigetelten az érettségi miatti öngyilkosságoknak a multban is virágzó sorozatában, de az is bizonyos, hogy talán sehhol a világon nincs már egy olyan ország, ahol az érettségi körül annyi baj, annyi nyomorúság, annyi tragédia lebegne a felszínen, mint nálunk.

A két diák öngyilkossága nemcsak arra az oktatásügyi politikára vet világot, mely semmibe sem veszi az ifjú diákok jövőjéről az érettségi, azt a mérhetetlen áldozatot, amelyet rendszerint szegény szülők hoznak gyermekeik nevelésére, hanem egyszerűen arra a visszamaradt közszellemre is, mely a középiskolában való lemaradást feltétlenül szerencsétlenségnek nézi. Holott, ha a romániai középosztály elhelyezkedését és gazdasági lehetőségeit figyelemmel megvizsgáljuk, úgy arra kell rájárnunk, hogy a középiskolai végzettség, de sőt az egyetemi végzettség is nagyon sok esetben a létminimumot se biztosítja ebben az országban a szellemi proletároknak. Ártalmas téveszmék hitetik el a szülők és a tanulók legnagyobb részével, hogy a boldogulás útja csak az érettségi bizonyítványon keresztül vezet, holott a valóság egészen mást mutat. A valóság azt mutatja, hogy egy jólképzett szakmunkás, egy, a szakmáját értő kereskedő előtt az anyagi és társadalmi érvényesülésnek sokkal nagyobb lehetőségei vannak adva, mint a szellemi proletáriátus számára.

A szülők és a tanulók legnagyobb része csak azokat a szerencsés embereket látja, akik nem is mindig tisztességes eszszelőkkel, azonfelül inkább társadalmi összeköttetéssel, politikai korteszolgálattal lendülnek fel az anyagi jólét magaslatára. Nem látják a küzködő, vívódó intellektuálisok végtelen hadát, mely máris holnapra tengeti az életét s ha már hivatalhoz jutott, úgy havi 4-5 ezer lejből kénytelen „megélni“.

Nagyon valószínű tehát, hogy a diák-öngyilkosságok nemcsak a tanszabadság elvével ellenkező tanári rigorozitás következtében szaporodnak, hanem egy olyan ártalmas előítélet miatt is, amely a fejletlen keleti államok talajában tudja még mindig fenntartani magát s mely a produktív munkában olyan megalázó foglalkozást lát, mely ellenkezik az „uri“ ember kritériumával. Nyugaton ennek az előítéletnek tarthatatlanságát már régen belátták. Ott máris a legjobb középosztálybeli családok is szakítottak a feltevéssel, hogy gyermekeik csak akkor lehetnek igazán boldogok, akkor lehetnek megbecsült tagjai a társadalomnak, ha ugynevezett szellemi pályákon kereshetik meg a kenyerüket. A technikai civilizáció egyre fejlődő korszakában, a kereskedelmi élet mindinkább differenciálódó és rengeteg rátermettséget igénylő fejlődés-terében számtalan ember találhat meg a boldogulást, anélkül, hogy beavatnának a latin igeragózás rejtelmeibe s anélkül, hogy tudná a catalaurumi ütközt pontos dátumát.

Az ma már kétségtelen, hogy a középiskola nem zsenikaszánya. Még csak nem is tehetségképző intézmény. Egy csomó olyan ismeret töm a tanulók fejébe, amelyeket az élet küzdelmeiben nem használhatnak. Ezekből az ismeretekből még mindenki nyugodtan lehet félművelt vagy egészen korlátolt ember, viszont igazi tehetség a legtöbb pályán eme ismeret nélkül is boldogulhat, vagy utólag szerzheti meg azokat. Ezt mindenki látja, mindenki tudja, csak a hazai közoktatásügy ugynevezett hivatott vezetői nem, akik a középiskolát retortának tekintik, amelyben a tanulók szellemét a legválogatottabb tor-turák útján desztillálják ismeret-kivonattá.

Elismerjük, hogy bizonyos mértéket kell alkalmazni a tanulókkal szemben. Azonban fölöslegesnek tartjuk a mértékhielenség eszközeként épen a baccalaureátust

alkalmazni. Aki nyolc, vagy hét esztendőn keresztül sikerrel végig ment a középiskolák fokozatain, annak már kétségtelenül van annyi rátermettsége, hogy megfeleljen a regisztervezetés, vagy az állampolgársági bizonyítvány rubrikájának kitöltéséhez szükséges igényeknek. Az is bizonyos, hogy

attól még minden diák kitűnően megtanulhatja a római jogot, ha a gömbháromszöglet összes misztériumaiban nem járatos, sőt az Einstein-elméletet sem tudja egy egyetemi professzor felkészültségével elmagyarázni.

Több belátás, több érzék a tanszabad-

ság s az emberi élet számtalan lehetőségeinek mérlegeléséhez, — viszont kevesebb előítélet a középiskola mindenható-ságával szemben: szüntetheti meg azokat a tragédiákat, amelyek egyre sürűbben fordulnak elő a román érettségi vizsgák krónikájában.

Bezancon párisi professzor repülőgépen jön Bukarestbe a nagybeteg Buzdugán régenshez

București-Bukarest, október 2. (Az Uj Kelet tudósítójától). Bukarestben tegnap délután az a hír terjedt el, hogy Buzdugán régens állapotában, aki néhány nap óta könnyebb léállással az ágyat nyomta, válsággal fenyegető fordulat állott be. Csakugyan az történt, hogy a hűlés gégegyulladás komplikálódott, a régens hőmérséklete váratlanul felszökkent és általános állapota igen sok kívánnivalót

hagyott maga után. Az éjszakát meglehetősen nyugtalanul töltötte el a régens.

Ma délelőtt Buzdugán régens állapotáról a királyi ház minisztere a következő bulletint adta ki:

Buzdugán régens állapota változatlan, a gégegyulladás javult, a tüdőben semmiféle komplikáció, hőmérséklet 38,6, érverés 94. Nanu Muscel, Teohari, Popovici és Marinescu professzorok.

A kezelő orvosok egész délelőtt a beteg mellett voltak. Hiottu udvari miniszter és Bossi udvari titkár a királyi család megbízásából meglátogatták Buzdugánt. Maniu miniszterelnök ma reggel érkezett Balcioból és azonnal Buzdugánhoz ment, akit Vajda és Ioanitescu miniszterek is meglátogattak. Mára várják Bezancon párisi professzor érkezését, aki repülőgépen jön Bukarestbe.

Létrejött a megegyezés Henderson és Dovgalevsky között a diplomáciai viszony felvételére

A megegyezést írásba foglalják és kölcsönösen aláírják

London, október 2. Henderson és Dovgalevsky tegnap délután London közelében egy szállodában tovább folytatták megbeszéléseiket. A két államférfi között megegyezés jött létre a diplomáciai összeköttetés felvételére és azon problémák további megvitatására tekintetében, amelyek még megoldatlanok. Ezek közé tartozik a

propaganda kérdése is, továbbá a kereskedelmi szerződés ügye, követelések és ellenkövetelések és halászati kérdések. Ugy tudják, hogy az eddig elért eredményeket még Dovgalevsky pénteki elutazása előtt írásba foglalják és mindkét államférfi aláírja.

Páris, október 2. Dovgalevsky ma hosz-

szabb ideig tartó telefonbeszélgetést folytatott Londonból a párisi szovjetkövettség helyettes vezetőjével s közölte vele az angol külügyminiszterrel kötött megegyezésnek egyes pontjait. A követség valószínűleg még ma táviratban közli a népbiztosok tanácsával a referátumot.

Nem szállítja le a diszkontlábat a Banca Naționala

București-Bukarest, október 2. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Financial News bukaresti tudósítás alapján arról számol be, hogy a Banca Naționala a jó termésre való tekintettel, kilenc és félszázalékról nyolc és félszázalékra szállítja le a bankrátát. Az angol lap hozzátette a híradáshoz, hogy ez Románia pénzügyi helyze-

tének fokozódó javulásával áll kapcsolatban.

A „Financial News“ jelentésével kapcsolatban bukaresti tudósítónk felkereste a Banca Naționala igazgatóságát, amelytől azt az információt nyerte, hogy a román jegybank egy pillanattal sem gondolt a visszszámítolási kamatláb leszállítására. A bankráta leszállításáról annál is kevésbé lehet szó — mondotta informáto-

runk — mert a stabilizáció megteremtésével Románia szervesen belekapcsolódott a nemzetközi pénzügyi életbe és összefügg a nemzetközi pénzügyi piaccal, amelyen általánosságban a bankráta emelésének tendenciája mutatkozik. Az angol Nemzeti bank csak most emelte őt és félszázalékról hat és félszázalékra a kamatlábat és ugyanugy emelték a bankrátát Ausztriában és Bulgáriában is.

Bratianu Vintila most már adna jogot a kisebbségeknek

mert attól tart, hogy a kormány tulontul sok jogot fog adni

București-Bukarest, október 2. A liberális párt végrehajtóbizottságának mai ülésén résztvettek a volt miniszterek, államtitkárok és a vidéki szervezetek elnökei. Az értekezleten Bratianu Vintila tartott hosszabb expozét, aki ismertette az ülés összehívásának okait, majd támadta a kormányt a közigazgatási reform miatt, amelyet a liberálisok hatályon kívül fogtak helyezni és a lupényi események miatt, amelyeknek bűnöseit nem büntették meg. Helytelenül cadrlateri telepítési politikát és támadta a kormányt kisebbségi politikája miatt is. Vádolja a kormányt a közigazgatási ágak dezorganizálásával, mert a hivatásos tisztviselők helyébe politikusokat ültet. Támadja a kormány pénzügyi politikáját is védelembé véve a liberálisoktól és élesen bírálja Micalache agrárreformját, majd bejelentette a kormánybuktató kampány megkezdését.

Bratianunak Saveanu válaszolt, biztosítva pártbíveinek szolidaritásáról, majd Moșoiu és Duca szólaltak fel ugyanilyen értelemben. Végül Bratianu közönetet mondott az iránta megnyilvánult bizalomért. Ma délután a liberális pártelnök a vidéki szervezetek elnökeivel folytatott beható tanácskozásokat.

A kormány kisebbségi politikájára vonatkozólag a következőket mondta Bratianu Vintila a liberális párt végrehajtó bizottságának

ma délelőtti ülésén:

— A kormány konzekvensen folytatja a kisebbségi kérdésben is antinacionális politikáját. A belügyminiszter egy külföldi lap tudósítója előtt kijelentette, hogy a kormány közelebről a parlament elő akarja terjeszteni a kisebbségi törvényt, amelyben oly szabadságokat fog a kisebbségeknek a gyulafehérvári határozatok értelmében biztosítani, amelyeket még a nemzetközi szerződések sem nyújtanak a romániai kisebbségeknek.

Bratianu Vintila leszögezte, hogy a liberális párt a többségi és kisebbségi népek har-

monikus együttélését óhajtja az alkotmány előírásai és a nemzetközi szerződések keretei között, fajra és felekezetre való külömb-ség nélkül, — veszedelmesnek és károsnak tartja, azonban demagógikus szempontokból a kisebbségi kérdéssel ilyen veszedelmes já-tékot üzni.

* Paleologue naplója (A cár országa a nagy háboruban: 3 kötet 888 oldal) 132 lej az Uj Kelet könyvostályában.

מחזורים, שליטים, אתרונים, חומשים Machsorgarniturak

2-4-5 és 9 kötetes egy-szerű és díszes kiadásban mindentel fordításban. Mirjamok és mennyasszonyi ajándékoknak alkalmas börkötéses imakönyvek elegáns és izléses kivitelben. A legfinomabb se-lyem és gyapjú talizmán minden nagyságban, arany vagy ezüst bornival felszerelve, ugyan-szintén plüss telisz és tefilin tartók, fehér selyem vagy batizsi jomkipuri sapkák, valamint az összes rituális és ünnepi cikkek rendkívüli olcsó kiadású október 1-én megkezdődik a

SAFRUTH

zsidókönyvkereskedésben Cluj, P. M. Viteazul 39.

Mindenki siessen tehát szükségleteit idejekorán beszerezni, a fentti szolidaritásról híres és olcsóságáról közismert cégnél. Ugyanott iskolafüzetek rajz- és írószerek irodacikkek és nyomtatványok, valamint román, magyarszótár és jiddis gramafonlemezek óriási választékban. Palesztina és görög אתרונים engross és detail eladás.

tésének elősegíté-
izottság jóváhagyta
nak azt a határozat-
elezi Erdély és Bá-
istáit, hogy a párt-
személyenkénti hoz-
alanul beküldjék a
en arról is gondos-
helyicsoportok is
k ki a Szövetséggel
nzbeli kötelezettsé-
egét.

ottság további hatá-
munkban fogjuk

mulik

közeledéséről

a régi történelmi ha-
em akarunk senkit sem
szu beszélgetésem volt
ztojjal. Ebben a kér-
álláspontom: ha en-
és kettők közül va-
hálnia, akkor az az
közül a támadó haljon

akarta elismerni. Azon
gy a támadó leszerel-
ha a megtámadott fegy-
adást. En ebben azon-

európai békéről be-

met nem uralkodhatik:
em Németország. De
lésben vagyok, ha tisz-
annak kormányon, az
éskönnyebben létrejött,
strumentumának Genfét
l-napra látjuk a nép-
ának megizmosodását.

világ népeinek reprezen-
urálgatnak, Stresemann
ann vannak egymással,
an ma a francia és né-
metországban erősen bi-
ezt az államot legyen-
morális erői roppant

p Európa legnagyobb
ny nyolcvan millió né-
ancia nép csak 40 mil-
etek felelősek a világ-
a világ előbbrejutott,
g. En nem vagyok de-
telemben, hogy higgy-
s egyenértékében. El-
munizmusnak és annak,
ővé tegyünk. Sőt, az
társaságot hierarchikus

Demokrácia alatt azt
hangját meg kell hall-
a jogát tisztelni kell.
pai Egyesült Államok-
gyénység, mind Briand.
gá, de beszélnek róla
el róla.

áboru és a világháboru
bénke volt Európában.
miesen pénze, a nyu-
esz. Ezen idő alatt Eu-
k a kisebbségi problé-
ozni az elkövetett igaz-
tetes emberek — is-
g fogják érteni egy-

aki részén fekvő
találták az angol
gijainak holttestét.

Ottawából jelentik,
rendőrség egyik jár-
ison-öböl északi ré-
egyik elhagyott kuny-
gol kutató-expedíció
25-ben North Alber-
busztaság ismeretlen
ra. A három tudóst
an holtan lelték fel.
nalált holtak. A járőr
k falán írást talált,
tartalmazott s kö-
ció napló a kályhá-
A napló megrázóan
küzdelmét a kérlel-

A két legnagyobb berlini bank fuziója után két bécsi nagybank is fuzióra készül

Berlin, október 2. A Deutsche Bank és Diskontogesellschaft huszonnégyezer tisztviselője és kereskedelmi alkalmazottja nevében tegnap küldöttség kereste fel a birodalmi pénzügyi minisztert és intervencióra kérte a két bank fuziójával kapcsolatban tervbe vett nagyarányú tisztviselői leépítési akcióval szemben.

Bécsi jelentés szerint a berlini fuzionált bankok példáját a napokban két bécsi nagybank is követi és pedig a Bodenkreditanstalt és a Wiener Bankverein.

A jegybankok kormányzói sűrű levélváltásban vannak egymással a megalapítandó nemzetközi jóvátételi pénztintézet ügyében

Páris, október 2. Az esti lapok közlése szerint a jegybankok kormányzói az elmúlt héten sűrű levélváltásban voltak egymással a megalapítandó nemzetközi jóvátételi pénztintézet ügyében. A beavatottak úgy tudják, hogy a banknak mégsem fognak olyan előkelő szerepet szánni, mint az eredetileg tervezve volt. A „Le Temp” szerint a pénztintézet bevételei a német jóvátételi fizetéseket és szétosztja azokat a hatalmak között. Még legfeljebb arra fog kiterjedni a szerepe, hogy mintegy biztosítótársaságként lehetővé tegye az érdekelt jegybankok kibocsátott pénzjegyeinek stabilitását és szükség esetén külföldi devizákkal is ellássa azokat. A lap jól informált helyről származónak jelenti ki azt a hírt, hogy a pénztintézet szervezeti szabályainak kidolgozására hivatott bizottság október harmadikán első ülése után rögtön kommunikét ad ki, amelyben már eleve korrivalozza a bank feladatát és ügykörét.

Németországban sok hive van az európai népek szövetezésének

Páris, okt. 2. Az „Excelsior” munkatársa beszélgetést folytatott Koois-Weser volt miniszterrel, a német demokratapárt elnökével, aki a beszélgetés folyamán azt hangoztatta, hogy az európai államok szövetezése gondolatának Németországban sok hive van. Szerinte is az a helyzet, hogy Európa elveszett, ha népeinek nem sikerül szorosabb egységbe tömörülniük. A volt miniszter ezután arra mutatott rá, hogy a politikai együttműködés megvalósítása előtt még számos, főképpen gazdasági probléma várna megoldásra, mert csak e révén lehet az együttműködéshez szükséges bázist előteremteni.

Respektálni fogják az új házak adómentességét

Bukarest, október 2. A pénzügyminiszter elhatározta, hogy a Trancu Iasi-féle építkezési törvényt a maga egészében respektálni fogja. A miniszter körrendeletben utasította a pénzügyi adminisztrátorokat, hogy az új házak 10 évig adómentesek, azután pedig 5 évig 50 százalékos adókedvezményben részesülnek.

Értesítés!

Megnyílt Bukarestben a főváros központjában a

hotel VENETIA

Str. Pictor Grigorescu 12 sz. A királyi palota mögött. — Bejárat a Calea Victoriei

100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hied- és melegvíz. Lift fürdő és telefon áll a vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó a tarifából 25%o rabatot élveznek. Tisztelettel: „Venetia-szálloda” vezetésége Mironescu tulajdonos

Vlad kultuszminiszter újabb támadása a hitközségi élet autonómiája ellen

București—Bukarest, október 2. A kultusz törvény elkészítése után Vlad Aurel kultuszminiszter most ismét olyan rendeletet bocsátott ki, amely mélyen sérti a zsidó hitközségi élet autonómiáját s mely az összes zsidó körökben a legmélyebb felháborodást váltotta ki. A kultuszminiszter engedélyt adott varietéteknek, mozgóknak, egyesületeknek, hogy terméiket a zsidó

nagyünnepek alkalmából imaház céljaira kiadhassák.

Ismeretes, hogy hasonló engedélyt a multban csakis a hitközségek adhattak ki és a hitközségek hozzájárulása nélkül imaház nem volt létesíthető. A zsidó vallás-képviselői testületek a legenergikusabb fellépésre készülnek Vlad miniszter rendelete ellen.

A Zsidó Nemzeti Szövetség Nagyintéző bizottságának felhívása Erdély zsidóságához

Zsidó testvéreink! Az elmúlt hetek erecsisraéli eseményei, a jisiv hősiességének és küzdelme az arab támadások ellen, bebizonyították, hogy az Erec Jiszráélben megkezdett országépítés biztos alapokon nyugszik és arra tanítanak, hogy az építést, fokozott erővel és áldozatkészséggel folytatnunk kell. Meg kell szerezni Erec Jiszráélben a zsidó föld többségét, hogy megvehessük az alapját a zsidók többségének. Ha visszapiantunk az új zsidó esztendő küszöbén az elmúlt évre, akkor látnunk kell, hogy az erecsisraéli testvéreink megtették kötelességüket a zsidó népet, dolgoztak és a vértüket ontották érte, amikor megtámadták és megvédték. De mi, az erdélyi galut zsidósága nem teljesítettük a kitellességünket. A tanulás, amit ebből levonhatunk, fokozott mértékben pótolni, amit eddig elmulasztottunk. Erdély zsidóságának még ebben az évben legalább 1000 dunam erecsisraéli földet kell megvásárolnia. 1000 dunam megváltási ára 3000 font és a folyamatban lévő Keren Kajemét tisri-akció által az év bevételeit erre az összegre kell kiegészítenünk. Érezze minden cionista a felelősség súlyát és áldozzon újévi üdvözetek megváltásával, a

templomokban, amikor a Tóra elé járul és jiskór-megváltással, amikor megemlékezik halottairól, a föld megváltásainak. Emlékezzen meg minden zsidó testvérünk a jómkippuri jizkór idején testvéreinkről, akik elesetek Erec Jiszráélben! Teljesítsük kötelességünket, hogy ne legyünk méltatlanok a nagy történelmi pillanathoz. Boldog új évet és eredményes munkát kívánunk Erdély egész zsidóságának! Cluj, 5689. elul hó.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Nagyintézőbizottsága.

Dr. Fischer Tivadar diszelnök, dr. Fischer József elnök, dr. Nobel Sándor Timisoara, dr. Deutsch Mór Lugoj társelnökök, Nussbaum Sámuel társelnök, a Mizrahi elnöke, dr. Hamburg József a Hitachduth elnöke, Tihanyi Dezső a Hitachduth Aviva-Barisszia elnöke, Schwarcz Miksa a Keren Kajemét h. elnöke és a Sómér-szervezet főparancsnoka, dr. Knöpfler Bernát a Cionista-Revizionista Unió ügyv. elnöke, dr. Neufeld Jenőné a cluji Wizó elnöke.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség kis- és nagyintéző-bizottságának tagjai.

Brodzsky Miklós az „odesszai magyar” zeneszerző Kolozsvári operettjének premierjén

A „Szökik az asszony” prömierjének esteje. Az első felvonásközben, a buffében egy szmokingos fiatalember vonta magára a figyelmet, aki egyik pohár konyakot a másik után hajtotta le torkán és az arcvonásain valóságos kieseredéssé valami lámpalázás idegesség. A körülötte álló emberek arcát, hangját leste akik két tortaszelet között könnyed fölénnyel mondták el véleményüket a bemutatásra került darabról. Ugynevezett meleg prömier-este volt, az első felvonás hangulatos dalai és pattogó ritmusus táncütemei jókedvre hangolták a prömier kozmopolita publikumát, jókedv, derű áradt végig a buffé füstöl fújt levegőjében és a szmokingos fiatalember szinte minden második szavával azt kérdezte a körülötte álló javarészt ugrásra hajlamos bohémekből álló társaságtól:

— Tetszett? Mit szólnak az emberek? Az a vicc, ott, a felvonás közepén hogy eliskadt? Pesten halálra röhögtek magukat az emberek rajta...

Csengetnek...

— Hova siet, Brodzsky ur? — kérdezi valaki a szmokingos, alacsony termetű, egy kicsit hizára hajlamos fiatalembertől.

— Nekem fut egy darabom odabenn... — válaszolja a lámpalázás fiatalember, behorán a már elsötétített nézőtérre és a fal vörös kárpitjához támaszkodva égő szemekkel lesi a zenekart és figyel, hogy egy dal, vagy egy vicc milyen villanyos kislüvet visszahangoz a zsufolásig telt nézőtérben. Brodzsky Miklós ez a drukkoló fiatalember, a „Szökik az asszony” zeneszerzője. Három évvel ezelőtt Temesváron bázongorista volt, akár kollegája, Eisemann Mihály, akinek dzsesszre hangszertelt fújtott tüzi és értelmes tangói európai hírnevet szereztek. Az övek a világ, ugylátszik, akik a bárók zohgorái mellett tapintják ki az éjszaka élő emberek különös érzékenységével: mi is kell tulajdonképpen a mai embernek.

A második felvonásközben elcsipem a nyug-

tan szerzőt. Tíz percebe kerül, amíg sikerül meggyőzni arról, hogy a közönség tesszellel fogadta darabját.

— A pesti főpróbát nem bírtam végignézni... olyan ideges voltam. Atmentem egy budai korezmába... De már százharminczor ment és most lekötötték Fedák Sárít... Ez újabb 50 előadás...

— Hány éves, Brodzsky ur?

— Huszonnégy... bis hundertundzwanzig...

— Hol született?

— Odesszában... de... azért... én magyar vagyok... (Nem tudja szegény, hogy zsidó lap munkatársa vagyok és nincs mit szégyenkeznie...) Az apám Borodenco név alatt egy orosz ballet vezetője volt. Egy éves voltam, mikor elkerültünk Odesszából (ki tudja, milyen program hajtotta el ezt a „magyar” családot Odesszából). „Tizennégy éves koromban már dirigáltam. Varietékben léptem fel, bárókban. Bejártam Olaszországot, Franciaországot, Németországot, Angliát. Tizennégy éves koromban kis chansonnokat írtam. A „Szökik az asszony” az első operettem. Sokat szenvedtem. Hányatott életem volt. De most, — a „Pardon, szenyora” 200.000 példányban fogott el Párisban. A darab minden magyar színpadon „fut” már.

— És maga „befut” vele.

— Ilyen lesz az új operett. Ez már nem revü, de a zenéje dzsesszmuzsika... benne van a kor nyugtalansága, erotikuma és lihegő utkeresése. Mit szól a „Zsuzsanna és a vénék” című betétéhez? Ugye, benne van a Kelet...?

A második felvonás végén egy kicsit szögletesen és merően hajlongott a közönség előtt az ünneplést szerző. Ejjétkor az egyik kolozsvári bar zongorája mellett ült, zenei tréfákat rögtönzött, és saját dalait sutogta el. Brodzsky Miklós. Odesszában született. Éjjélig szerző, hajnalig bázongorista. És boldog, ha hallja füttyülni az utcán:

— Pardon, pardon, szenyora...

Értesítés!

A híres

„Három korona” selyem harisnya

gyár az őszi és téli szezonra

„Három korona” cérna harisnyát

dobott a piacra. Ennek a harisnyának megvan minden kívánt tulajdonsága. Kielégít minden modern igényt elegancia és finomság tekintetében és rendkívül rugalmas lévén a láb minden formájához teljesen hozzásimul.

A „Három korona” cérna harisnya

az igazi higiénikus harisnya és a legkiválóbb külföldi orvosi tekintélyek igazolták, hogy ez a harisnya megóv a köszvénytől, reumától.

SPORT

Románia-Jugoszlávia

Vasárnap, október 6-án kerül eldöntésre Románia és Jugoszlávia válogatott futballmérkőzése. A két ország reprezentatívjei ez évben már találkoztak egymással, május 10-én ugyancsak Bukarestben. Ez a mérkőzés Sándor király aranyserlegéért folyt és a bolgárok győzelmével végződött. A vasárnapi találkozás a most alapított Balkán-kupa első mérkőzése lesz és ezért külföldön is fokozott érdeklődéssel tekintenek annak eredménye elé.

A bukaresti kétbalkezes intézőség a következő csapatot állította össze a jugoszlávok ellen:

Lapuseanu, Steiner II., Bürger, Raffinszky, Vogl, Russen, Dumitrescu, Deșu Sepi, Ciolac, Csomag. Tartalékok: Storian, Czako, Stanciu, Palmer II. A bukaresti központ azt hiszi, hogy a bolgárok ellen szerencsével győzött együttes jó lesz a jugoszlávokkal szemben is. Olyan játékosok, mint Bartha, Hrehuss, Czinčér, Barbu, Bali s a váradi, aradi, csernowitzi, kisenevi játékosok legtöbbször, akik klasszissal jobbak a felsoroltaknál, — egyszerűen tekintetbe sem vették. Ennek csak súlyos és kiábrándító veseleg lehet a vége, ha pedig mégis győzelem támadna, akkor kizárólag a szerencse eredményezhetne. Jellemző az összeállításokra, hogy Steiner hónapok óta nem játszik, Raffinszky sohasem játszott még jobbalfőt. Ciolac állandóan fedeztéként szerepel, Sepi sem center és így lehetne folytatni a felsorolást. De főleg az, mi úgy látjuk, hogy a meccset a bukarestiek már a start előtt elvesztették.

Az atheni Balkán-olimpiász befejeződött. Az utolsó napon végre sikerült a román atlétáknak 2 győzelmet aratniok. Az 5000 méteres sifutásban a csernovitzi Pavelinc győzött 16 p. 25 mp. alatt, azonkívül kiküldötteink megnyerték az olimpiai stafétát is. A pontozás végeredménye: Görögország 100 pont, Románia 41, Jugoszlávia 35 és Bulgária 10 pont. A versenyekkel egyidejűleg a Balkán-államok olimpiai kongresszusa is ülésezett és elhatározta, hogy az olimpiászt ezentúl évenként megrendezik, egyelőre 4 évig Athénban, azontul felváltva a különböző országokban. Igyekeznii fognak Albániát és Törökországot is belevonni a versenyekbe.

Csomag amatőr? A nagyváradiak ismert játékos, aki tavaly a Hungaria balszélsője volt, de „leégett”, a nyár folyamán visszaérkezett Nagyváradra. A bukaresti válogató bizottság Csomagot, akinek legalább 2 évet kell várnia visszamatörizálásig, egyszerűen beállított a bolgárok elleni csapatba. Azt hiszik talán, hogy a Balkán-kupa szabályzata türi ezt és a román szabály, mely szerint a mérkőzések előre óvandók meg, itt is mérvadó lesz. Egész biztosra vehető, hogy a jugoszlávok meg fogják óvni a mérkőzést — ha ugyan elvesztik — s annak 2 pontját mindenestre elveszik tőlünk.

A pa

Az arabo

rodanetu rodanetu Jeruzsálem, okt kottmozgalom, am ság között a pal re komolyabb fog geti az egész ga reskedők mozgah kében, hogy a t tessék meg, de a hallani sem akar bojkottot. A pales ültek össze és el reskedői köröktől szirozzák, megvo

Egyelőre

Ismeretes, hogy sztrájkra i késő nap elhatározták, tenek az angol fogják az összet ügyében hozott Az angol fibozis tető sztrájkja egy A palesztinai l el Arabia” című hajtó bizottság f Shark” című ujsa ményei miatt egy

A p rozzá

A közeledei nag a hatóságok rend kinos pontosságga falnál megtartandó Eszerint az ünne egy mosdóállvány jára, egy kis toraol székek felállítás, mazása, a női és Hivatalos értesítés tóságok hozzájárú sokhoz mindaddig állapításának kérd ság egyetlen felté hogy az istentiszte lom a Szentfal e

Jeruzsálem Talj ban, ahonnan a z kosság elmenekül ismét visszaköltöz

Fuac tosit

Az arab kérdé nagyon érdekes ből. Eszerint Fuac kihallgatáson fog Egiptom főrabbit cig tartott. A k nyekről tárgyalt a dűst tanúsított a Fuad legnagyobb főrabbit és kijelö szerint a zsidó o csak előnyös. Az ként az utóbbi részéből kap ara amelyben sejkék, tisztviselők az eg tiájáról biztosítják kijelenti, hogy az tenek egyet a

Lord M

Lord Melche a zsidó távirati legélesebben tiltá lázító tevékenység levőleg kijelentet kelés oka az volt chett a Jewish A kijelentették, hog régi templom u temi. Ez azt jel csetet leromboljá tik a zsidó tem latkozatában a k

— Minden oly ben elhangzott don akarja meg ság, amelyet ne

A palesztinai arabok elhalasztották a tüntető sztrájk proklamálását

Az arabok követelik a zavargók ellen hozott ítéletek revízióját. Lord Melchett válaszol a jeruzsálemi főmuftinak

rodanetu rodanetu rodanetu rodanetu rodane
Jeruzsálem, október 2. A kölcsönös bojkottmozgalom, amely a zsidó és arab lakosság között a palesztinai események óta egyre komolyabb formákat ölt, válsággal fenyegeti az egész gazdasági életet. A zsidó kereskedők mozgalmat indítottak annak érdekében, hogy a bojkottot kölcsönösen szüntessék meg, de a moszlim kereskedők eleinte hallani sem akartak róla, hogy feladják a bojkottot. A palesztinai bankok konferenciára ülték össze és elhatározták, hogy azon kereskedői köröktől, amelyek a bojkottot forszírozzák, megvonják a hiteleket.

Egyelőre elmaradt az arab sztrájk.

Ismeretes, hogy az arabok egy tüntető sztrájkra is készültek. Az arab vezetők tegnap elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek az angol főköormányzóhoz és kérik foglalkozni az összetűzésben részes fajtestvéreik ügyében hozott ítéletek revízió alá vételét. Az angol főbiztos válaszáig az arabok tüntető sztrájkja egyelőre elmaradt.

A palesztinai hatóságok az „Al Namijeh el Arabia” című lapot, amely az arab végrehajtó bizottság felhatalosa és a „Merac el Shark” című újságot lázító tartalom közlése miatt egy hétre beültotta.

A palesztinai hatóságok precízírozzák a Szentfali istentiszteletet.

A közeledő nagyünnepekre való tekintettel, a hatóságok rendeletet adtak ki, amelyben kinos pontossággal körvonalazzák a Szentfálnál megtartandó istentiszteletek rendjét. Eszerint az ünnepek a Szentfal előtt csak egy mosdóállvány helyezhető el kézműves céljára, egy kis „aron kodes” (Toraszekrény) és egy kis toraolvasó asztal. Megvan tiltva székkel felállítás, valamint spanyolfal alkalmazása, a női és férfi ajtatoskodók között. Hivatalos értesítés szerint, a zsidó vallási hatóságok hozzájárultak ezekhez a korlátozásokhoz mindaddig, amíg a statusquo megállapításának kérdése függőben van. A zsidóság egyetlen feltétele ezzel szemben az volt, hogy az istentisztelet alatt az átjáró forgalom a Szentfal előtt teljesen szüneteljen.

Jeruzsálem Talpiot nevű zsidó kertvárosában, ahonnan a zavargások alkalmával a lakosság elmenekült, tegnap negyvenöt család ismét visszaköltözött.

Fuad király szimpátiájáról biztosítja a zsidóságot.

Az arab kérdés megítélése szempontjából nagyon érdekes jelentések érkeznek Kairóból. Eszerint Fuad egyiptomi király tegnap kihallgatáson fogadta Haim Nahum effendit, Egyiptom főrabiját. A kihallgatás ötven perdig tartott. A király a palesztinai eseményekről tárgyalt a főrabival és nagy érdeklődést tanúsított a zsidó ujjáépítő munka iránt. Fuad legnagyobb szimpátiájáról biztosította a főrabit és kijelentette, hogy meggyőződése szerint a zsidó országépítés az arabokra is csak előnyös. Az egyiptomi főrabit egyébként az utóbbi hetekben az ország minden részéből kap arab notabilitásoktól leveleket, amelyben sejkék, és magasrangú kormánytisztviselők az egyiptomi moszlimok szimpátiájáról biztosítják a palesztinai zsidóságot és kijelenti, hogy az egyiptomi arabok nem értenekek egyet a palesztinai arab felkelőkkel.

Lord Melchett felel a főmuftinak.

Lord Melchett nyilatkozatot küldött be a zsidó távirati ügynökségnek, amelyben a legélesebben tiltakozik a jeruzsálemi főmufti lázító tevékenysége ellen. A főmufti tudvalevőleg kijelentette, hogy az egész arab felkelés oka az volt, hogy Einstein és lord Melchett a Jewish Agency zürichi kongresszusán kijelentették, hogy életük hátralévő részét a régi templom ujjáépítésének fogják szentelni. Ez azt jelentené, hogy az Omar meseretet lerombolják és annak helyére felépítik a zsidó templomot. Lord Melchett nyilatkozatában a következőket mondja:

— Minden olyan kísérlet, amely Zürichben elhangzott szavaim értelmét ilyen módon akarja meghamisítani, olyan gyalázatosság, amelyet nem is lehet mástól elvárni,

csak olyan embertől, mint például a jeruzsálemi főmufti, akit az angol bíróság már egyszer hét évi börtönre ítélő látító magatartása miatt, és aki a számára adott amnesztiával a legsúlygyentesebb módon visszaél. Tény és való, hogy gyakran jelentettem ki a nyilvánosság előtt, hogy életem hátralévő részét Erec Jiszráél ujjáépítésének akarom

szentelni, amely ép úgy használ a zsidóknak, mint az araboknak. Mindig hangoztattam a békés együttműködés szükségességét a zsemita törzs két ága, a zsidók és arabok között. Szerencsétlenség azonban, hogy olyan személyi momentumok miatt, amelyek jól ismeretesek, egy skrupulusok nélküli agitáció akadályozza meg a békés és termékeny együttműködést.

Hét korosztályt hívnak be az őszi hadgyakorlatokra

Behívják mindazokat a tartalékos katonákat és tiszteteket, akik a nyári hadgyakorlaton nem jelentkeztek

Bucuresti-Bukarest, október 2. Az (Uj-Kelet tudósítójától.) A vezérkar fegyvergyakorlatra hívta be a 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 és 26. évfolyamok összes tartalékosait, akik júniusban be voltak hívva és nem jelentkeztek. A fegyvergyakorlat 20 napig tart és október 14-én kezdődik. Behívta továbbá a schimbasok közül az 1927-es évfolyamot 25 napra október 9-i kezdettel. Végül behívta az összes fegyvernembeli tartalékos hadnagyok az

1919-es korosztálytól kezdődőleg, akik már 1928-ban behívattak, de nem jelentkeztek, ugyanígy a tartalékos főhadnagyok és kapitányok is, végül azok a tartalékos tisztetek, akik saját költségükre kívánnak bevonulni. A tisztetek fegyvergyakorlatának ideje 30 nap október 4-től kezdődőleg. A hadgyakorlatok részleteit még nem állapította meg a hadügyminisztérium. Edfőtött egy közelebbi minisztertanács fog dönteni.

Az angol munkáspárt balszárnya csaknem leszavazta Thomas főpecsétört

Anglia ebben az évben harmincnyeg millió fontot költ közmunkákra

London, október 2. A munkáspárt brigh-toni kongresszusának mai napján a párt balszárnya részről felszólalt szónokok támadták Thomas főpecsétört kanadai utja és a kormány a munkanélküliség enyhítését célzó, szeritünk lanyha politikai tettei miatt. A baloldaliak azt állították, hogy a miniszter kanadai utján csak azt érte el, hogy falat emelt Kanada és az Egyesült Államok közé. A szónokok han-

goztatták, hogy a kormány munkanélküliség elleni politikája őket ki nem elégíti. A szavazás során eléggé kis többséggel sikerült a baloldalt kisebbségben marasztalni.

London, október 2. A munkáspárt brigh-toni kongresszusán Thomas főpecsétört bejelentette, hogy a kormány ebben a költségvetési évben harmincnyeg millió font sterlinget fordít közmunkákra.

A misztikus kelet madártávlatból

A „Graf Zeppelin” egyik tisztje Szibériáról, Kináról, Japánról és Amerikáról

Berlin, október 2. Amikor a „Graf Zeppelin” befejezte világkörüli útját, igen érdekes beszélgetés folyt le a friedrichshafeni szikratáviróállomás tisztviselője és a léghajó egyik tisztje között. Ennek a beszélgetésnek fültanuja volt egy német újságíró is.

— Sok mindent lehetne mesélni a szibériai puszták végtelen egyhangúságáról — mondotta a repülőtiszt. — Szibériában alig vannak európai értelemben vett erdők, noha az ország legnagyobb részét erdőségek borítják. Ezek azonban tulajdonképpen csak bozótokból és cserjékből állnak. Sok száz kilométert repültünk, amíg néhány kunyhót pillantottunk meg magunk alatt. Annál gyakrabban láttunk erdőtüzeket ezen a téjéken. Ugyancsak sok érdekeset lehetne elbeszélni a texasi és arkanszasi cowboyok vad és kitoró örömeiről amellyel léghajónkat üdvözölték. Valószínű, hogy a leszállás alkalmával a léghajó burkolatán észlelt kis lyuk is egy cowboy üdvlövés-től származik.

A legérdekesebb és egyben legkínosabb élményben azonban Japánban volt részünk. Miatán Tokió közelében földet értünk, japán tisztetek autón vittek el bennünket szállásainkra. Ágy helyett csupán papírcsékelt kaptunk, néhány vánkossal takarva. Ezeket a papírcsékelt fekvő egyszereit egy kimonoval takarja be magát az ember. Alighogy toilletet csináltunk,

vendéglátó gazdánk ismét megjelentek és furcsa beszédjükből kivettük, hogy a „tea-iváshoz” kell mennünk. Az autó könnyű kis ház előtt állt meg, amely csupa fából és papírból készült. Mielőtt beléptünk, le kellett vetnünk cipőinket. Néhány geisha teával kínál meg bennünket, amely sötétzöld volt, keserű és nem nagyon ízlett. Annál csinosabbak voltak gyönyörű frizurájukkal a geishák. Alig ültünk pár percet a földre dobott puha vánkosokon, máris megkérdezték tőlünk a felszolgáló leányok, hogy nem akarunk-e fürödni. Ez ellen nem volt kifogásunk.

Annál jobban lepődöttünk meg, amikor magunk a geishák vettek elő szappant és törülközőt és tetőtől talpig megmosdottak bennünket. Ebben ott senki semmi különösöt nem lát, közkeletű népszokás. Fürdés után egyszínű selyemkimonóba burkoltak bennünket és igazán jól éreztük magunkat a párolgó teás-csészek mellett üldögélve, amikor egyszerre csak belépett a parancsnok két japán tiszt kíséretében. Elképzelhető, hogy majdnem a föld alá süllyedtünk szégyenünkben. Utazásunk folyamán sok kínos percben volt részünk, de egyik sem volt kellemetlenebb, mint ez. Eckener azonban jóízűen elnevette magát és ezzel helyzetünk inkább komikussá vált. Nagynehezen megértettük a leányokkal, hogy

A gazdag tartalmu roshanai számban kezd meg az Uj Kelet

SALOM SCHWARCBART,
világhírű naplójának közlését, amelyet a párisi börtönbe irt

sürgősen szükségünk van egyenruháinkra. Amikor ismét rajtunk volt az uniformis, visszanyertük hidegvérünket is és megint európaiaknak éreztük magunkat. Azután az étkelés következett, csupa japán edzet találtak fel, amelyek közül bizony nem mindegyik felel meg az európai ízlésnek. Az is meglehetősen különös volt, amikor dr. Eckener térdállva mondott toasztot.

Köztudomású, hogy Tokióban egy napnál tovább időztünk a ketleténél, de hogy ennek milyen különös oka volt, azt nem tudja a nagyközönség. A „Graf Zeppelin” néhány kört irt Zle tisztelet jelül a mikádó palotája felett. Később az a hír terjedt el, hogy a léghajó túlságosan alacsonyan repült el a palota felett és ezzel megzavarta nyugalmukban a császár halott őseit. A nagykövet erre figyelmeztette dr. Eckener, hogy tegyen megfelelő nyilatkozatot a császári kormányknak. A parancsnok azonban kénytelen volt ezt megtagadni, mert a léghajó a valóságban nem szállt az előírásnál alacsonyabban. A tévedés csak úgy állhatott elő, hogy a japán megfigyelőbiztosok rosszul mérték a magasságot. Ezzel a magyarázattal az incidens el is volt intézve.

Megkezdtek a Barbu Ionescu utlevélhamisítás vádlottainak tárgyalását

Bucuresti-Bukarest, október 2. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukaresti törvényeszek ma délelőtt kezdte meg, általános érdeklődés közepette, Dospinescu külügyminisztériumi tisztviselő és Staicu szenátor bűnperének tárgyalását, akiket ismeretesen azzal vádolt meg az ügyészség, hogy utlevelet hamisítottak a Londonban élő s az országból kiltított Barbu Ionescu számára. Elsőnek Dospinescut hallgatta ki a törvényeszek, aki elmondta, hogy Staicunak régi barátságából vállalta az utlevél kijárását és eleinte nem tudta, hogy az a B. Ionescu nevű ur, akinek Staicu az utlevelet kéri Barbu Ionescuval, a Londonban élő román nábobbal azonos. Miután Milozi rendőrigazgató a B. Ionescu nevére kiállított kérvényt aláírta, a melékelt iratok közé az igazi Barbu Ionescu fényképét csempészte be, és kivette Stanislav pincér fényképét, amelyet azért csatoltak a kérvényhez, hogy a hatóságokat a kérvényező kiletére vonatkozólag megtéveszték. Ő egyébként teljesen érdektelenül intervniált, miután azért semmilyen ellenszolgáltatást nem kapott. Staicu szenátor a következő vádlott aki elmondja, hogy ügyvédi minőségében vállalta Barbu Ionescu jogi képviseletét és az utlevél megszerzését. Stasi Viorica rendőrségi tisztviselő az első tanu. Julius 19-én felkereste Dospinescut és arra kérte, hogy B. Ionescu nevű barátja számára utlevelet állítson ki. A tisztviselő Milozi rendőrigazgatóhoz utasította Dospinescut, majd a kérvény approbálása után megkérdezte Dospinescut, hogy mi a B. B. igazi neve.

— B. B., azaz Barbu, — válaszolta Dospinescu, aki az utlevél elkészítésénél más személyi adatokat diktált be az utlevélkérvényezőről, mint amelyek a kérvényben fel voltak tüntetve. Milozi rendőrigazgató, majd két másik rendőrtisztviselőt hallgatott ki a bíróság, akiknek vallomása után a tárgyalás folytatását szerdára halasztották.

HOTEL METROPOL BUKAREST

A királyi palotával szemben

Modern komfort

az Uj Kelet minden olvasója

Modern komfort

15% kedvezményt kap a szobaárakban, — ha felmutatja ezt a hirdetést!

és!

m Korona“
n harisnya

m Korona“
harisnyát

k a haris-
er kívánt
t minden
cia és fi-
s rendki-
láb min-
n hozzá-

m Korona“
a harisnya

harisnya és
külföldi
télény

ORT

ugoszlávia

6-án kerül eldön-
ugoszlávia válogatott
két ország reprezen-
tár találkoztak egy-
gyancsak Bukarest-
Sándor király arany-
bolgárok győzelmé-
asárnapi találkozás a
án-kupa első mérkő-
külföldön is fokozott
enek annak eredmé-

balkezés intézőség a
állította össze a ju-

er II., Bürger, Raf-
en, Dumitrescu, Desu
g. Tartalékok: Sto-
Palmer II. A buka-
rszi, hogy a bolgárok
győzött együttes jó
al szemben is. Olyan
rtha, Hrehus, Czin-
a váradi, aradi, cser-
játékosok legtöbbje,
bak a felsoroltaknál,
tetbe sem vették.

és kiábrándító vere-
a pedig mégis győze-
e kizárólag a szeren-
e. Jellemző az össze-
ner hónapok óta nem
sohazem játszott még
állandóan felezetként
center és így lehetne
st. De fölösleges, mi
meccset a bukarest-
ött elvesztették.

án-olimpiász befeje-
napon végre sikerült a
2 győzelmet aratniok.
kutatásban a csernovitzi
p. 25 mp. alatt, azon-
megnyerték az olim-
pontozás végeredmé-
00 pont, Románia 41,
Bulgária 10 pont. A
ejülleg a Balkán-áll-
esszusa is ülésezett és
az olimpiászt ezentul
zik, egyelőre 4 évig
felváltva a különböző
zni fognak Albániát
s belevonni a verse-

? A nagyváradi is-
avaly a Hungária bal-
égett”, a nyár folya-
Nagyváradra. A buka-
rság Csomagot, akinek
várnia visszamatóri-
beállított a bolgárok
hiszik talán, hogy a
zata türi ezt és a ro-
szerint a mérkőzések
itt is mérvadó lesz.
ő, hogy a jugoszlávok
mérkőzést — ha ugyan
2 pontját minden-
k.

HIREK

az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str
11 Junie 12
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— **Thomas munkásminiszter** — az angol király vendége. Londonból jelentik: Thomas miniszter és felesége pénteken Sandringhamban a király vendégei lesznek és nincs kizárva, hogy a hét végét is a királyi üdülőhelyen töltsék. Az uralkodó rendkívül érdeklődik Thomas kanadai útjának eredményei és a munkanélküliség enyhítésére hivatott kormányintézkedések iránt s azt óhajtja, hogy a miniszter személyesen referáljon neki ezekről a kérdésekről.

— **Értesítés.** Az Erzsébet gőz- és kád-fürdő igazgatósága értesíti a n. é. közönséget, hogy a zsidó ünnepek előtti való egész napon, ugyancsak minden pénteken a gőzfürdő egész nap csak 15 lej. A volt női rituális fürdő Roshasanak és Jomkippur előtti napon a zsidó női közönségnek rendelkezésre fog állani egész nap és csak 15 lej.

— **Borzalmas autókatasztrófa Angliában.** Londonból jelentik: Megdöbbentő autókatasztrófa történt az angolországi Northallerton közelében. Egy női utasokkal telt luxusautó defekt következtében felborult és kigyulladt. Az átvonuló autók utasai hasztalan kísérelték meg az égő autót ajtaját kinyitni és így a három női utast szénmérgezés, felismerhetetlen állapotban húzták ki a porráégett kocsijai alól. A másik két női utas súlyos sebesüléseket szenvedett.

— **Clemenceau egészségi állapota megint aggasztóra fordult.** Párisból jelentik: Párisi lapok jelentése szerint az agg Clemenceau állapota, mely az utóbbi hetekben már többször aggodalomra adott okot, legújában aggasztóan súlyosra fordult. Tegnap betegszállító autón szállították el Páris környékén lévő villájából és mivel az autó csak lassu menetben hajtható, csak késő éjszakai órákban érkezett meg Párisba. Clemenceau betegségeinek lefolyását nagy izgalommal kísérik Párisban.

— **Autót gázolt a vonat.** Tuniszból jelentik: Tegnap reggel a Tunisztól harminc kilométernyire fekvő Hamman állomás közelében az utkeresztésnél elgázolt a vonat egy autót. A robogó vonat kettévágta az autót, amelynek egyik része a töltésről a mélységbe zuhant, a másik részét pedig nagy távolságon magával hurcolta. Az autó utasait darabokra szaggatták a vonat kerekei.

— **Eckener nem megy léghajójával az északi sarkra.** Friedrichshafenből jelentik: Az Aeroarctic társasággal folytatott megbeszéléseken Eckener dr. bejelentette, hogy sajnálatára egészségi okokból nem vehet részt az északsarkai repülésben s helyette a léghajót Lehmann helyettes parancsnok fogja vezetni.

— **Eljegyzés.** Abraham Fannyka, Ciolt és Markovits Marton Ciuceu jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— **A behozatali és kiviteltilalmak egyezményének életbeléptetése megírsult.** Párisból jelentik. A lapok genfi tudósítói jelentése szerint a behozatali és kiviteltilalmak és korlátozások egyezményének életbeléptetése megírsultnak tekinthető, mert szeptember harmincadikáig, a határidő lejártáig csak tizenhét állam ratifikálta, holott az életbeléptetéshez tizennyolc állam ratifikációja lett volna szükséges. Nem ratifikálták az egyezményt többek között Cseh-, Lengyel- és Németország sem.

— **Olaszországban egy közetben óriási ősember lábnyomát találták meg.** Londonból jelentik. Cipriani az olasz tudományos expedíció vezetője arról tett jelentést, hogy a Limpopo mellett egy közetben óriási emberi láb nyomára akadtak. A lelet a tudós szerint többszázézer éves. A tudós a lelet után kétségtelennek tartja, hogy az ősember hatalmas termetű volt és számos majomszerű szokással rendelkezett. A közetet pontos geológiai meghatározás alá vették.

— **Marschall gyászünnepeket rendez az Árvagondozó.** Az egész zsidó világot mélyen megrendítette az amerikai zsidóság nagy vezérének váratlan elhalálása. Louis Marschall óriási szolgálatokat tett a Keletről bevándorolt hitsorsosainak Amerikában, ugyancsak a különböző zsidó segélyező bizottságok, elsősorban pedig a Joint szervezése és megteremtése által. Mint ismeretes, az elmúlt években fokozott figyelemmel fordult a Palesztina munka felé és Weizmannal folytatott tárgyalásaink eredményeképpen alakult meg ez év augusztusában Zürichben a Jewish Agency, melynek alelnöke volt. Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó elnöksége méltó keretek között akarja kegyelete háláját a Joint nagynevű vezetője, Marschall iránt leróni s elhatározta, hogy a legközelebbi napokban a clujji Iparkamara dísztermében gyászünnepeket rendez. Az ünnepély közelebbi ismertetésére még visszatérünk.

— **A „Garabonciás”,** Erdély legolcsóbb és legnívósabb illusztrált vicclapja életében új korszakot jelent a teletzatos színes külső és tiszta tartalom, amit Gara Ákos szerkesztésében a legkiválóbb humoristák írnak. A „Garabonciás” legújabb száma szenzációs, aktuális irások, humoron és szatirikus rovatok, művészi karikatúrák, ötletes cikkek és versek, ezenkívül gazdag vicccanyag, képrejtvény és egyéb mulatságos közleményekkel jelent meg. Szellemesek a színház- és film rovat és a többi állandó rovatok is. A kitűnő vicclap kiadóhivatala: Cluj, Str. Saguna 8. Előfizetési ára félévre 80.—, egy évre 140.—, lei. 6 lejért mindent kapható.

Szombat óta nincs hír Costes és Bellonte pilótákról. Moszkvából jelentik: A Tass távirati iroda jelenti, hogy Costes és Bellonte pilótákról szombat déli 13 óra 32 perc óta nincs hír. A két pilóta ebben az időpontban Novosibirsket repülte át. A repülőgép megpillantásáról azóta sehonnan sem érkezett jelentés.

Egy híres francia szobrász halála. Párisból jelentik: Emil Bourdel, a világhírű francia szobrász tegnap a főváros közelében lévő villájában szívizomhűlésben váratlanul elhunyt. Bourdel 1862-ben született Mont Aubone-ben. Legutolsó grandiózus alkotása Miczikievicz Adám lengyel költő szobra volt, melyet tavasszal állítottak fel Páris egyik parkjában.

* **Öngyilkosságot követett el felesége és kilenc gyermeke szemelátárára** hogy érdekesedése ellen ne használta a még minden esetben bevált **Cigelkai jódtablettát Lajos gyógyvizet.** Ismertetőt bárkinek ingyen küld a Cigelkai jódos gyógyforrások romániai vezérképviselete Arinis (Egerhát) jud. Sălaj.

Budapestre féláru vizum, féláru vasutijegy október három és tizenegy között kizárólag a Dr. Mezei féle menetjegyvirodában Cluj, Piața Unirii (Főtér) 1. (Városháza) kapható.

— **A kolozsvári Academith-Barissia** a nyári szünet befejeztével ismét megkezdte tevékenységét. Az egyesület vezetősége tegnap ülést tartott, amelyen a nevelő- és kulturmunka fokozatos kiépítését határozta el. Bos risonnak Kaszner Ernőt választotta meg a Barissia, amelynek tagjai csütörtök este a Szövetség helyiségében tartják első AC-jüket.

az őszi és téli ujdonságok !!!

Kötött ruhánk, pulloverek, harisnyák, női konfekciók. Igen olcsó árak

*
Tekintse meg vételkényszer nélkül!

HERCULES

fiók Cluj, Regele Ferdinand 13.

Megérkeztek

— **A német parlament megszavazta a munkanélküliség esetére szóló biztosítást.** Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés mai ülésében vita után másodszeri olvasásban elfogadták a munkanélküliség esetére szóló biztosítás javaslatát.

— **Háromszázhuszonkét pestiseset fordult elő Jáva szigetén.** Párisból jelentik: A Chicago Tribune közlése szerint Jáva szigetén 322 halálosvégű pestiseset fordult elő. A járvány továbbterjedésének igyekeznek gátat vetni. Jávában a múlt hónapban 171 ember vesztette életét pestisben.

— **Lemond az egyiptomi kormány.** Londonból jelentik: Kairói jelentés szerint az egyiptomi kormány elhatározta, hogy ma délben benyújtja lemondását.

— **A tót néppárt bizalmat szavazott Tukának.** Prágából jelentik: A tót néppárt szélesebbkörű végrehajtóbizottsága bizalmat szavazott Tukának s erről Hlinka pártvezér aláírásával távirati értesítés ment a perbe fogott képviselőnek a pozsonyi fogházba.

— **Százezer olcsó lakás épült egy év alatt Párisban.** Párisból jelentik: Az állami támogatással épülő olcsó lakásépítési akció során emelt házak száma már is meghaladja a százezeret. Az építési akciót a kormány tavaly indította be s úgy tervezték, hogy évenként negyvenezer lakásépítést támogatnak mindaddig, míg két-százezer lakás fel nem épül.

— **Jugoszláviából kitiltották Szabó Dezso és Móra Ferenc könyveit.** Belgrádból jelentik: A belügyminisztérium két magyar regényt kitiltott Jugoszláviából. Es pedig Szabó Dezso Elsodort falu és Móra Ferenc Enek a buzamezőkről c. regényeit. A kitiltó döntés indokolása szerint ezek a regények nem felelnek meg a jugoszláv állam érdekeinek.

Gyomorégést rögtön szüntet, **gyomorfékét** rövid időn belül gyógyít, **gyomor-savtúlságossá** elmarad, ha a bajok ellen a **Cigelkai Jódos Gyógyforrások** hydrocarbonatos **IsIRAN**-v-zét issza. Kérje mindenütt. Ismértetőt küld a cigelkai források romániai vezérképviselete Arinis (Egerhát) jud. Sălaj.

— **Schober tárgyalásokat kezd Magyarországgal.** Bécsből jelenik: Schober kancellár a sajtó munkatársai előtt kijelentette, hogy közelebről néhány gazdasági kérdésben tárgyalásokat akar kezdeni Magyarországgal, melyekben reménye szerint olyan megegyezéseket fog létesíthetni, amelyek mindkét országot kielégítik.

— **Sztrájkba léptek a párisi posta-autók soffőrjei.** Párisból jelentik: A postautók soffőrjei, akik bérkövetelések nem teljesítése miatt már napokon keresztül amerikaiztak, tegnap nyíltan is sztrájkba léptek. A postavezérgazgatóság a rendőrséghez fordult s innen rekvirált gépkocsikon rendőrlégénységet vezényelt ki a postához, hogy a sztrájkoló soffőrök munkáját ellássák és a postacsomagokat a címzettekhez akadálytalanul továbbra is kikébesítsék.

* **Értesítés.** Értesítjük hitközségünk tagjait, hogy f. hó 4-én és 13-án a Timár-utcában lévő rituális fürdő egész nap a t. látoga tők rendelkezésére fog állani. Reméljük, hogy legalább ezeken a napokon mindenki törekedni fog megfelelő rituális fürdőt venni. Férfi rituális fürdő ára: 10 lej, férfi gőzfürdő 20 lej, női rituális fürdő d. u. 15 lej. Cluj, 1929 október hó 3-án, A fürdőkezelőség.

Aki friss és egészséges akar lenni, é nem akarja, hogy kemény legyen a széke, vakbélgyulladás veszélyének legyen kitéve, folyton fájjon a feje és bőre legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt 1 pohár termézetes „Ferenc József” keserűvizet. Köz-kórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József vizet különösen a gyomor-, bél és májbetegség használják szívesen, mert ez minden kellemetlenség nélkül bitosan hat. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Zsidó Színház — ירושלים תל אביב

Stramer S.

amerikából visszaérkezett társulata vasárnap, október 6-ikától **Besztercén** a Gevebehausban vendégzerepel.

—
Október 14-ikétől **Marosvásárhelyen** a Zsidó Kulturházban.

Kétszemélyes kis repülőgépek tömeggyártását kezdik meg Csehszlovákiában

Prága, október 2. Igo Etrich trautenau textilgyáros, aki a háború előtt a róla elnevezett Etrich-Taube nevű repülőgépet konstruálta meg, most repülőgépek javított modellű elkészítésével foglalkozik. Etrich szerint a háború előtt a legtöbb katonai repülőgépet Ausztriában és Németországban készítettek, de ez a helyzet a háború alatt lassanként megváltozott, mert inkább a gyorsaságra, mint a biztonságra helyezték a fősúlyt. Az új Etrich-Taube modell egy kétszemélyes, könnyű repülőgép, amelyet 40 lóerős Samson-motorokkal szerelnek fel. Olyan, hogy minden autógázásba el lehet helyezni. Az Etrich-Taube előnye mindenekelőtt a gép biztonságában áll. Amennyiben a motor felmondaná a szolgálatot, úgy a repülőgép bármilyen magasságból leszállhat. Az Etrich-Taube repülőgépekkel még soha szerencsétlenség nem történt. Amerikai gyárosok máris tárgyalásokat kezdtek Etrichel és 8000 repülőgépet akarnak előállítani ezen rendszer alapján, amelyet magánhasználatba akarnak bocsátani.

A Matild-viz

egyetlen banketten sem hiányozhat mert ez a vezető márka.

Butor a nagy készletre való tekintettel mélyen leszállított árban.
Fischer Albert & Co.
cégnél Cluj, Cal. Reg. Ferd. (Ferenc József-ut) 61 szám
Körishlő Lei 15.000
Oszlopos, emelt fullungu háló Lei 20.000
Féltéle háló exotikus furnírral Lei 25.000

Nyílttér

Alulírott ezuton hozom b. tudomására az összes érdekelt ügyfeleknek: nevezetesen a fűrésztelepeknek, cserép és téglagyáraknak, amelyeknél a „Frajti Steinberger” Somkuta-Marei cég vásárlásait eszközli, ugyancsak az összes magánfeleknek akikkel nevezett cég üzleti összeköttetésben áll, hogy én e társas cég kötelékéből a mai nappal kiváltam és így ennek a cégnek további bármilyen ténykedéséért semmiféle anyagi vagy erkölcsi felelősséget nem vállalok.

Somkuta-Mare 1929 szept. 29.
Steinberger Hermann

* Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Színház

— **Szökök az a és Brodsky Miklós** a kolozsvári Budapesten százház másután. Ugyneve sorban úgy készült tettek. De nem le is van benne, mese régi magva máva és permutá dekes feszültségek birtokos körül, ak növendéket, hogy mint régen arivá dító primadonna az asszonyfalásban oldalára. A darab tjszerit, ami meg fülledt erotikumtól könnyed ritmusos instrumentumaira amelyeknek színez az uszerit és saját a „Szökök az a” amelyeknek sikere két remisszencia kenti az értékét a togo és ugyanakk leszámoló zenének és a Vének” kelet lált különösen. An hogy ezt a kiállit jelenetet Iház m és teljesen felesleg szereplők, de külön Mayer Kató pompóttak. Kondor ez és illuziót keletben énekelte és egész m levegőt hozott a sz ban egy bravurosa játszó szubrettet is tegnap a kolozsvári a várakozáson alul Solthy, Réthely, M illiszkedtek be a gyoggy kiállítás és sikerült előadásba, kere volt. A színe gáló fiatal szerzőt gáló Komjátly karótták a lámpák el

A MAGYAR SZ

Szombattól kezdve kezdete fél 9
Csütörtök este félkilenc szony. (3-adszor.)
B. Sorozatszám
Péntek este félkilenc (4-edszer. Na Sorozatszám 45)
Szombat este félkilenc (Bérletszám. 8)
Vasárnap d. e. 11 KOZI BOX-Cluj.
Vasárnap d. u. fél 3 (Operette-előadás) gyek ára: 50, Sorozatszám 47
Vasárnap d. u. fél 3 (Operette-revü szám 48.)
Vasárnap este 9-kor (6-adszor. Bérlet Hétfő este félkilenc (7-edszer. Bé szám 50.)
Kedd este félkilenc (8-adszor. Bé szám 51.)

A MAGYA

MOZI-M

Szombattól, szeptember előadások kezdetén Szombattól kezdve kor és félhét ó

Csütörtökön d. u. 3-óserdő lánya. Főszereplők: Cl II. A sztambul játék 8 felvon. Kettős műsor, kor. Helyárak: Pénteken d. u. 3-kor óserdő lánya. (8 szereplők: Clar

Színház—Művészet

— Szőkik az asszony. (Harmath Imre és Brodsky Miklós operettjének bemutatója a kolozsvári Magyar Színházban.) Budapestben százharmincszor játszták egymásután. Ugynevezett sláger, amely első sorban úgy készül, hogy a közönségnek tetssek. De nem lehet elvitatni, hogy több is van benne, mint ami slágerszerű. A mese régi magva oly módon van kombinálva és permutálva, hogy időnként érdekes feszültségeket teremt a zseni föld-birtokos körül, aki elősábit egy ifju színi-növendéket, hogy ez két évtized után mint régen arrivált, de még mindig hódító primadonna tér vissza az újjalágból, az asszonyfalásban kiférjasodott zseni oldalára. A darab zenéje hozott valami újszerűt, ami megfogta a közönséget. A filléret erotikumtól feszülő tangók és a könnyed ritmusos bluesek a jazz-musika instrumentumaira vannak hangszerelve, amelyeknek színezése és aláfestése az az újszerű és sajátos tónust kölcsönzi a „Szőkik az asszony” zenéjének, amelyeknek sikere elmaradhatatlan. Egy-két reminiscencia semmiben sem csökenti az értékét ennek a könnyed, patogó és ugyanakkor a korigényekkel is lezármoló zenének, amely a „Zsuzsanna és a Vének” keleti motívumaiban excellált különösen. Annál sajnálatosabb volt, hogy ezt a kiállításában is kifogástalan jelenetet Iház meglehetősen izléstelenül és teljesen feleslegesen eljidlizte. A többi szereplők, de különösen Kondor Ibolya és Mayer Kató pompás teljesítményt nyújtottak. Kondor ezúttal is disztináltan és illuziót keltően játszott, kellemesen énekelte és egész megjelenésével életet és levegőt hozott a színpadra. Mayer Katóban egy bravurosán táncoló és kintőnőn játszó szubrettet ismert és szeretett meg tegnap a kolozsvári publikum. Dancs Ica a várakozáson alul maradt ezúttal, míg Solthy, Réthely, Miklósi Margit stílusosan illeszkedtek be a nagyszerűen pergő, ragyogó kiállítású és minden tekintetben sikerült előadásba, amelynek osztatlan sikere volt. A színészeket, a kissé tremolázó fiatal szerzőt és a lendülettel dirigáló Komjáthy karmestert sokszor szölitették a lámpák elé. (k. r.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:
Szombattól kezdve a színházi előadások kezdete fél 9-kor.
Csütörtök este félkilencor: Szőkik az asszony. (3-adszor. Napi bérlet 8. szám. B. Sorozatszám 44.)
Péntek este félkilencor: Szőkik az asszony (4-edszor. Napi bérlet 8. szám. C Sorozatszám 45.)
Szombat este félkilencor: Szőkik az asszony. (Bérletszűnet. Sorozatszám 46.)
Vasárnap d. e. 11 órákor: NEMZETKOZI BOX-MÉRKŐZÉS Budapest-Cluj.
Vasárnap d. u. fél 3-kor: Csókos asszony. (Operette-előadás mozi-helyárrakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej Sorozatszám 47.)
Vasárnap d. u. fél 6-kor: Miss Amerika. (Operette-revü 14 képben. Sorozatszám 48.)
Vasárnap este 9-kor: Szőkik az asszony. (6-adszor. Bérletszűnet. Sorozatszám 49.)
Hétfő este félkilencor: Szőkik az asszony. (7-edszor. Bérletszűnetben. Sorozatszám 50.)
Kedd este félkilencor: Szőkik az asszony. (8-adszor. Bérletszűnetben. Sorozatszám 51.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:
Szombattól, szeptember 28-tól kezdve az előadások kezdetének ideje megváltozik. Szombattól kezdve az előadások 3 órákor és félhat órákor kezdődnek.
Csütörtökön d. u. 3-kor és fél 6-kor: I. Az őserdő lánya. (8 felvonásos színmű. Főszereplők: Clara Bow és Clive Brook.
II. A sztambuli tolvaj. Amerikai vigjáték 8 felvonásban. III. Pótképek. Kettős műsor. Kezdeté 3 és fél 6 órákor. Helyárak: 30, 20, 10 lej.)
Pénteken d. u. 3-kor és fél 6-kor: I. Az őserdő lánya. (8 felvonásos színmű. Főszereplők: Clara Bow és Clive Brook.

II. A sztambuli tolvaj. Amerikai vigjáték 8 felvonásban. III. Pótképek. Kettős műsor. Kezdeté 3-kor és fél 6-kor. Helyárak: 30, 20, 10 lej.)
Szombaton d. u. 3-kor és fél 6-kor: I. Az őserdő lánya. (8 felvonásos színmű. Főszereplők: Clara Bow és Clive Brook.
II. A sztambuli tolvaj. Amerikai vigjáték 8 felvonásban. III. Pótképek. Kettős műsor. Kezdeté 3-kor és fél 6-kor. Helyárak: 30, 20, 10 lej.)

CORSO-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:
Csütörtök 5, 7 és 9 órákor Az Asphalt világfilm. Joe May csodálatos rendezésében. Főszereplők: Gustáv Fröhlich. Betty Aman és Hans Adalbert Schlettow. Előjáték a legújabb Ufa világhírű.
Péntek 5, 7 és 9 órákor Az Asphalt világfilm. Joe May csodálatos rendezésében. Főszereplők: Gusztáv Fröhlich, Betty Aman és Hans Adalbert Schlettow. Előjáték a legújabb Ufa világhírű.
Szombat 5, 7 és 9 órákor Az Asphalt világfilm. Joe May csodálatos rendezésében. Főszereplők: Gusztáv Fröhlich, Betty Aman és Hans Adalbert Schlettow. Előjáték a legújabb Ufa világhírű.

SELECT-MOZGÓ:
Csütörtök, október 3. DIAMA utoljára mélyen megható dráma, Napoleon idejéből, főszerepben: Olga Tschschowa és Adalbert von Schlettow
Péntek, szenzációs premier Marokkoi Asszony-rabló izgalmas dráma, főszerepben: Wladimir Gaidarow és Dolly Davis.
Szombat, október 5. Marokkoi Asszony-rabló izgalmas drama, főszerepben: Wladimir Gaidarow és Dolly Davis.
Vasárnap, október 6. Utoljára Marokkoi Asszony-rabló izgalmas dráma, főszerepben: Wladimir Gaidarow és Dolly Davis.

URANIA-MOZGÓ:
Csütörtök, október 3. 3000 méter a föld felett. Izgalmas bűnügyi dráma, gyö-

nyörü repülő felvételekkel. Főszerepben Al Wilson.
Péntek, október 4. Közkívánatra Wolga-Wolga Stenka Razin csodálatos kalandja filmen. Főszerepben: Adalbert v. Schlettow és Marion Dawies.
Szombat, október 5. Wolga... Wolga Stenka Razin csodálatos kalandja filmen. Főszerepben: Adalbert v. Schlettow és Marion Dawies.
Vasárnap, Utoljára Wolga... Wolga Stenka Razin csodálatos kalandja filmen. Főszerepben: Adalbert v. Schlettow és Marion Dawies.

A színházi iroda közleményei:
Ma is holnap is, a többi estén is: Szőkik az asszony! Az egész város hangos a „Szőkik az asszony” sikerétől. Uccan, kávéházakban, a társaságokban ez a legdivatosabb téma. Mindenki elragadtatással beszél a „Szőkik az asszony” szépségéről, hatásáról. A pénztár pedig állandó ostrom alatt áll. A ki még nem látta siet a helyét biztosítani s a ki csak egyszer látta, az is jegyet vált, hogy még egyszer élvezhesse ezt a ragyogó operettet, a melynél hatásosabbat évtizedek óta nem adtak a kolozsvári színházban.

Vasárnap 3 órákor mozihelyárrakkal Csókos asszony: félhatkor: Miss Amerika. Két délutáni előadás lesz vasárnap a színházban: 3 órákor a „Csókos asszony” című operettet adják mozi-helyárrakkal (50, 40, 30, 20 és 10 lei a jegyek árai), félhat órákor pedig a „Miss Amerika” című 14 képből álló káprázatos operette revünek lesz a legközelebbi előadása.

Az új műsor a magyar színházban: Őserdő lánya és Sztambuli tolvaj. Nagyszerű kettős műsora lesz a magyar színház moziójának: Az „Őserdő lánya” (Clara Bow és Clive Brock leghíresebb alakításával) és a „Sztambuli tolvaj” című 8 felvonásos színmű. A két és fél óras nagy kettős műsor csak két előadásban látható: 3-kor és félhat órákor. Helyárak: 30, 20 és 10 lei.

Nagy áresés a budapesti tőzsdén a bauxit és kőszén részvényekben. Budapesti tudósítónk telefonálja: A budapesti tőzsdén nagy festenést keltett, hogy két favorit értékben a hirtelen zuhanás miatt fel kellett függeszteni a jegyzést. A Magyar Kőszén 600-ig esett, a Bauxit szintén több ponttal zuhant. Ugyanezek a részvények a bécsi tőzsdén is estek. A két érték nagy áresése következtében a tőzsde elnöksége megjelent a kereskedelmi miniszternél és intervencióját kérte a tőzsde felélénkítése érdekében.

Raducanu munkaügyi miniszter berlini tárgyalásai. Bukarestből jelentik: A Cuvântul értesülése szerint a Berlinben tartózkodó Raducanu munkaügyi miniszter nemcsak a kereskedelmi és iparkamarák nemzetközi kongresszusán vesz részt, hanem tárgyalásokat folytat egy mezőgazdasági géppárral egymilliárd értékű mezőgazdasági gépek szállítására. A munkaügyi miniszter az egyik cégtől rendkívül kedvező ajánlatot kapott, amelyben a szállítandó gépek árát nem készpénzben, hanem természetben, a gépek beszállítása arányában kell visszafizetni. Ugyancsak tárgyalásokat folytat a munkaügyi miniszter a német főváros pénzügyi kapacitásaival egy építkezési részvénytársaság létesítése érdekében. Ezek a tárgyalások rendkívül kedvező mederben folynak és befejezés előtt állnak. Az előzetes megállapodás értelmében dr. Schacht, a német Reichsbank elnöke október végén Bukarestbe érkezik, hogy a tárgyalásokat véglegesen befejezzék.

Német konzorcium ajánlata Romániának mezőgazdasági gépek szállítására. Bukarestből jelejtik: A földmivélsügyi minisztériumban fontos értekezletet tartottak, amelyen egy rendkívül kedvező külföldi ajánlatot vitattak meg. Egy német konzorcium ugyanis ajánlatot tett a kormányának traktorok és egyéb mezőgazdasági gépek szállítására. Az ajánlatban a fizetési feltételek kedvezőnek mondhatók, mert készpénzfizetés helyett a konzorcium természetben és faanyagban kívánja az ellenszolgáltatást.

Elmarad a hatodikára kitűzött kolozsvári kamarai értekezlet. Megirta az Uj Kelet, hogy e hó 6-ikán, vasárnap Kolozsvárra az összes erdélyi és bánági kereskedelmi és iparkamarák delegáltjai értekezletre gyűlnek össze, hogy megállapítsák azokat a városokat, amelyek igényt tarthatnak áru- és értéktőzsde felállítására. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamarától szerzett értesüléseink szerint ez a kamaraközi értekezlet egy időre elmarad, esetleg a következő vasárnap tartják meg.

Szállítsák le az adókat! A romániai kereskedők és iparosok egyesülete hétfőn Bukarestben ülést tartott. Valamennyi felszólaló az adók leszállítását követelte. A felszólalók hangoztatták, hogy most, miután a követelés reális, elérkezett az ideje az adók leszállításának.

A világháború legfenségesebb, egyben legtragikusabb könyve

LUDWIG RENN
A HÁBORU
Most jelent meg!
ÁRA 204 LEJ
Kapható az UJ KELET könyosztályában

Primaria Municipiului Cluj.
Nr. 21405/1929

Publicațiune
Să aduce la cunoștință publică, că la data de 14. Noembrie a. crt. orele 11 am în sala deședințe a Primăriei inaintea Deleg. permanente se va ține licitație publică, cu oferte închise și sigilate pentru confecționarea imprimatelor necesare oficiilor acestuia Municipiului pe anul 1930.
Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile articolului 72-83 a legei contabilității publice.
Condițiunile de licitație și orice informații (caitul de sarcini) să pot vedea zilnic în orele de lucru în biroul serviciului financiar (Str. Cogălniceanu Nr. 4. etaj. cam. 3.)
Cluj, la 27. Septembrie 1929.
Primăria Municipiului Cluj.

Közgazdaság

Két évig fog tartani a legnagyobb európai bank, uzió lebonyolítása

A Deutsche Bank és Disconto-Gesellschaft egyenülésének érdekes részletei. — A fuzió hatása

Berlin, október 2. Az európai pénzügy piacot a múlt héten, mint arról beszámoltunk, váratlanul érte a legnagyobb háború utáni tranzakció: a Deutsche Bank és a Disconto-Gesellschaft fuziója. Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának ma már módjában van érdekes részleteket közölni a legnagyobb német bank megalakításáról, amely ennek a fuziónak következménye lesz. Mindenekelőtt: a két hatalmas pénzintézet egyesítésének lebonyolítása mintegy két esztendőig fog tartani. A Deutsche Bank a Disconto-Gesellschaft beolvasztását úgy végzi, hogy a részvényeket 1:1 arányban kicseréli és ezzel kapcsolatban felemeli alaptőkéjét. A Deutsche Bank alaptőkéje jelenleg 150 millió aranyárka és a Disconto-Gesellschafttal való fuzió következtében ezt mintegy 285 millió aranyárkára kell felemelni. A két bank tőzsdei árfolyamai körülbelül 150 és 160 százalék között mozognak és nincs nagy differencia közöttük.

leppel rendelkezik. Azonkívül 100 kisebb fiókja van és eddig 37 Berlinben, 61 vidéken és 2 külföldön. Az alkalmazottak száma 13.000 körül van. Az elmúlt évi forgalom 225 millió aranyárkát tesz ki, a folyószámlák száma pedig 422.694.

A Discontogesellschaft fiókjainak száma mintegy 130. Az alkalmazottak létszáma 7000, a múlt évi forgalom 121 millió aranyárka volt és a folyószámlák száma 166.765.

Ezekből a számokból kitűnik, hogy milyen nagyszabású tranzakción van szó és hogy a fuzió munkálatainak számára előirányzott kétesztendő nem is sok.

Mindkét pénzintézet érdekelve van szinte az összes németországi iparágakban és így valószínű, hogy a Deutsche Bank és a Disconto-Gesellschaft fuziója a német nagyiparban is különböző tranzakciókat fog maga után vonni és éreztetni fogja hatását az egész közép-európai részvénytőzsdén is.

Nagy jelentőséggel bír a fuzió a német ingatlanpiacra is, hiszen egy csomó banképület feleslegessé válik. Így egyedül a Disconto-Gesellschaft Berlinben és a birodalom többi városaiban 77 banképülettel rendelkezik.

A tranzakció hírüladása óriási meglepetésként hatott. Az általános gazdasági helyzet következtében azonban érthető, hogy a pénzügyvilágban is szükségét látják a fuziók révén való racionalizálásnak. A berlini tőzsdén elterjedt hírek szerint a fuziók tranzakcióiban a new-yorki National City Banknak is része van.

A Deutsche Bank a német birodalomban mintegy 181 és külföldön 7 fiókta-

Iskolai tankönyvek és tanszerek
a legolcsóbban beszerezhetők
Király
könyvkereskedésében
Cluj-Kolozsvár, Főter 15.

es akar lenni, ény legyen a széke, nek legyen kitéve, bőre tele legyen az igyek hetenként előtt 1 pohár terkeserűvizet. Közösi megfigyelések f vizet különösen etegek használják en kellemetlenség erenc József ken, drogériákban és o.

er S.
ezett társulata ber 6-ikától rcén
usban epele.

-ikétől rhelyen rházban.

repülőgépek kezdik meg kiában
go Etrich traute-a háboru előtt a Taube nevű repülő-most repülőgépkészítésével fog-a háboru előtt a gépet Ausztriában zítették, de ez a lassanként meg-b a gyorsaságra, yezték a főslyt. odell egy kétsze-gép, amelyet 40 kal szerelnek fel. autógárásba el le-rich-Taube előnye biztonságában áll. felmondaná a szol-gép bármilyen ma-Az Etrich-Taube ha szerencsétlenség i gyárosok máris Etrichchel és 8000 állítani ezen rend-magánhasználatba

d-viz
sem hiányoz-zető márka.

letrre való tekintettel állított árban.

ert & Co.
erd. (Ferenc József-zám
i 15.000
u háló Lei 20.000
urnirral Lei 25.000

er)
om b. tudomására yfeleknek: nevezek, cserép és tégl-a „Frații Steinber-ég vásárlásait esz-szes magánfeleknek zleti összeköttetés-sas cég kötelékéből as és így ennek a emű ténykedéséiért erkölcsi felelőssé-szept. 29.
nberger Hermann
ttekért nem vállal fe-

Minden jog fentartva

Egy vagon félisten

Irtá: SZABÓ IMRE

Ilyenkor kísérője szigorúan rászólt. — Amit maga öt vagy három, vagy akár két esztendő előtt tanult, annak ma már fuccs! Ma új dolgok vannak, új emberek, új kifejezési formák, új érzések, új gondolatok. Háború volt, a világ egészen fölfordult és vele együtt a művészet. Mi zsidók a háboruban és a forradalmakban a legérdekesebb és legérdekeltőbb nációnak voltunk. Természetes tehát, hogy a művészetünk is érdekes és mindenkihez közelálló. De csak az igazi művészet és erre külön figyelmeztetem magat.

Bajle nem értette, hogy kerül ő egy nemzeti ügy, a zsidó színészet kelles közepébe, holott soha más köze nem volt hozzá, minthogy egyszer-másor megnézte a városban apjával a jiddis énekeseket, egyszer egy biblikus szindarabot sok szomorú, régi dallal, zsol-tárokkal. Nem is tetszett akkor neki ez a darab. Képzletében egészen más kép éltek a biblikus apák és anyák, mint a berdicsevi nagyszálló szinpadján. Nem kíváncsi volt a szónokló, sírányozó, mellett verő művészgarda köz.

Lenézte őket. Ez az ember azonban a buzgalmaival és a művészetéhez való komolyságával imponált neki. A város felé való uton Salom egyéb-ről sem beszélt, mint az új zsidó művészetéről. Ez mindennél hatalmasabb, mindennél érdekesebb, egyesíti és forrasztja a zsidó problémákat és azok-on át a világ minden más megoldat-lan ügyét.

Tudja meg, hogy mi a magunk kis koldusvilágában megteremtettük a szocializmust. Odaát még egymást gyil-kolják az emberek a szocializmusért. Közöttünk már készen van. Vagyon-közösségben élünk.

Bajle kíváncsián nézett a szemüveges emberre.

Nincs azon mit csodálkozni. Nagy buzgóságában most vette csak észre, hogy udvariatlan volt és elkérte a leány csomagját.

Ne féljen — nyugtatta Bajlét, aki huzódva adta csak át a holmiját. A használati tárgyak magántulajdonban maradnak. A forradalmi szocializmus közöttünk már megszűnt. Mi előbbre vagyunk. Csak a termelési eszközeink közösek.

Termelési eszközön ezuttal a te-hetséget kell érteni — magyarázta ha-tásos kis szünet után nagyképen. Mi úgy játszunk, hogy abban az együttes-ben mindenki a képességei legjavát adja és teljesítményei arányában kapja a javadalmazását.

Nem értem. Ha a javadalmazás-ban különbségek vannak, hol akkor a szocializmus? — csodálkozott a leány. — Erre is felelek. A tehetséget, de főleg a tehetség energia-teljesítményét jutalmazni kell, különben megbénítanánk a talentumot. De nem kell félnie, hogy csömört kap a nagy jövedelem-től! Ugy osztjuk el a pénzeket, hogy magának nem jut csak amennyit az üzemi tanács megszavaz.

Kijutottak a széles föutra, amelyre napfény borult és embertömegek him-bálóztak rajta. Ez már nem volt meg-felelő keret az elméleti disputákra. Egy sarkon kucsmás orosz fiu hegyes, lila-színű beszarabiai szőllőt árult. A szí-nész egy szép fiútöt választott ki, alku nélkül megvette és átnyújtotta Bajlénak.

— Mindennek a legjavát! Tudja, ugy-e, mit mond a Talmud? Ha majd egykor átjutsz az Ur ítélőszéke elé, megkérdik tőled: üzleteidet becsület-tel bonyolítottad és a szepet és jót, ami utadba akadt, kiélvezted?

— Ismerem ezt a mondást — szólt Bajlé és áldóimát mondott a szőlő fö-lött. „Áldassál urunk istenünk, világ királya, ki megteremtetted a fák gyü-mölcsét?”

— Maga vallásos?
— Megszoktam. Ilyen esetekben min-

dig otthon érzem magam. Most egy kicsit megrezent. Az any-ja, az apja és fivére és megint a lán-gok között fekvő fehér mártír ciká-zott az idegeim.

— No, no! Semmi baj. A vallás nagyon hasznos, némelykor pótolhatat-lan attribútuma a művészetnek. Tud-ja, van egy színészünk, aki jámbor asszonyokat játszik. Olyan tragika, hogy nincs a világon még egy. Min-den börtöt megtart és újév előtt a haj-nali imákra emegy a templomba.
— Van ilyen a férfiak között is?
— Nincs. Fiatal korukban a férfiak amugy is vallásosak voltak. A szin-padra való hangulatot jól megtudják szerezni vallási gyakorlat nélkül is.

Most elérkeztek a Banca Asiatica é-pülete elé és a besüppedt villa-os si-nek mentén lejtottak a tágas családi házak utcáiba.
Az egyik ház előtt héber betűkkel és jiddis szöveggel megírott pléhtáblán olvasni lehetett:

DVOIRE LÉBER kifőzdéje

aholis méltányos áron kitűnő koszt kapható. Régi butorok, viselt ruhák. Olcsó szobák vi-déki betegágyas asszonyok-nak. Szülésnél olcsó segítség és tiszta kezelés.

A színész elővette a kapukulcsot, és beléptek.

A tágas szobában a régi butorok egyik öse, egy rozoga, nagyon kopott pianino árasztott életet. Negyven év kö-rüli, gyérült hajzatu asszony ült a ze-neszerszám mellett, mögötte fiatal-em-ber énekelt. Föl se néztek, amikor Berg és Bajle beléptek. — Az udvarra nyíló ablak mellett egy szikár magas ember böngészett újságlapok és folyó-iratok között, egy másik, gömbölyű, izmos fiatalember az asztal fölött gör-nyedt és jobbról balra róttá a betü-ket. Szerepeket irt ki egy darabból.

Eros cigarettafüst homályosította a szobát.

Berg letette a leány holmiját egy rokokó, szinehagyott vitimbe, oda mu-tatott az egyik sarokba és átnyújtott neki két kockacukrot.

— Amott a szamovár, igyon egy pohár teát!

Magára hagyta Bajlét és bement a másik szobába, ahonnan egy rámenős, öblös hang emelkedett ki a lármából. Aztán csönd támadt.

Néhány perc után megjelent Berg az ajtóban.

— Kisasszony, ejnye, nem is tudom minek hívják, legyen szives fáradjon be!

— Bajle Gold vagyok!

— Bajle Gold! Ezzel a névvel nem lehet magát szinlapra hozni. Barbara Gold lesz, így oroszosan. Ha zsi-dók is vagyunk, a nevünk azért csak emlékeztessen az oroszokra. A világ legművészibb népe, ezt nem szabad figyelmen kívül hagyni. Nagy, tradíció-ja van az orosz művészetnek.

— Örökké oktatsz és mindig elmél-kedsz — intette le az erőteljes hangu ember a színészt. Legyen Bajle Gold, vagy Barbara Gold, mindegy. Minek egy nevet megindokolni! Egy névnek művészi becsületet kell szerezni punk-tum!

Alex Gerold volt: az igazgató.
— Álljon az ablakhoz, kisasszony!
— Forduljon meg!
— Hajoljon előre!
— Vegyen lélegzetet!
— Mondja utánam: mennyei nagy isten!

— Ne azt mondja! Mondja Smó Jisz-ráel!

— Nem! Azt se mondja, mondja in-kább: meg kell örülnöm!

— De így mondja, ahogy én!

A leány azt mondotta, hogy nem tud senkit sem utánozni, adjanak neki egy jiddis bibliát, majd abból fog ol-vasni.

(Folyt. köv.)

Rádió műsor

Idő közep európai

Szombat, október 5.

Budapest. 9.15: A magyar királyi honvédegyalozred zenekarának hangver-senye. Dvorák: piros, fehér, zöld. Wald-teuffel: Aranyeső. Flotow: Stradella. Wagner: Lohengrin. Goldfaden—Fricsay: Egyveleg a Szulamith című operettből. Popy: Keleti szvit. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó. 12.05: A rádió házi-kvartett-jének hangversenye. 12.25: Hírek. 13: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés. 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 16: A Szociális Missziótársulat előadása. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. 17.10: Tarka krónika, művészetéről felolvasás. 17.40: Johann Strauss hangverseny: Dene-vár, Tavasz hangok, Cigánybáró, Cag-liaostro Bécsben — megnyitó. Déli ró-zsák, Furcsa háborúság, Tere-fere. 19: Stelle Gyula előadása. „Az Országos Szí-nézegyesület története”. 19.45: Herczeg Ferenc „Bizánc” c. színművének elő-adása. 21.50: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. Majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 19.30: Puccini „Tosca” c. ope-rájának közvetítése a bécsi Operaházból.
Pozsony. 19.50: Cseh filharmonikusok hangversenyének közvetítése.
Breslau. 19.20: Gramofonhangverseny.
Bukarest. 18.15: Házi-hangverseny Nico Dortal, Lehár Ferenc műveiből. 21: Wagner: Tristan és Izolda c. operá-jának közvetítése. 21.50: Hírek.

Hamburg. 19.55: D'Albert: „Hegyek alján” c. operájának közvetítése.
Lahti. 19.15: Házi-zenekari hangver-seny. Linko: Őszi dalok. Kuula: Finn ábránd. Olsen: Naplemente. Csajkovszkij: Őszi dal. Massanet: Őszi gondolatok. Waldteuffel: Őszi dal. 20.35: Balalajka-zenekar.

Lipce. 19.30: Dalest. Beethoven há-rom dala. Cornelius: Menyasszony dalai, Wolf három dala, Strauss Richard há-rom dala.

Milano. 20.30: Hangverseny. Schubert: Hársfa Furitano: Rejtjelmes szemek. Puc-cini: „A fecske”, Schubert: „Ave Maria”, Granados Kreisler: „Spanyol tánc”, Puc-cini „Bohémélet”, részlet, Giordano: Dal az „André Chénier”-ből, Donizetti: „O Lisabona”, Zandonai: Messze... és téli látomás, Kreisler: Dal XVI. Lajorsól, Sarasate: Cigányosan. Donizetti: Részlet Lammer moori Luciából.

Osló. 23: Gramofontánczene.
Róma. 21: Enek és zenehangverseny. Schumann, Chopin műveiből valamint híres művészek gramofonlemezén.

Stockholm. 20.10: Szolisták hangver-senye. Chopin ballada, Mascagni: Dal a „Fritz barát”-ből, Posti: Szeretnék, Cata-lani: Dal a „La Vally”-ből, Grieg: Egy kankalinnal, és Álom, Strauss Richard: Szerelmesemet viszem és Éjjeli zene.

Stuttgart. 19.15: Szonátaest.

Torinó. 20.55: Costa „Scugnizza” c. operettjének közv.

Toulouse. 20.45: Vigoperarészletek.

20.30: Szimfonikus zene. Mozart, Liszt, Weber, Wagner műveiből.

Vilna. A varsói műsort közvetíti.

Zágráb. 21.30: Zágrábi vonósnyegya-hangversenye. Fent a tó felett, Sötétség, Höl vannak a rózsák, A hold süt, Ugy szeretnék, Őrség. Lisinki: Hajón, Add a kezed, Grgosevic: Vakocska, Makranjac: Hajsd ide a fejed, Bajics: Milyen bugy-gyos, Ömlengő apó, Kislány. 20.30 és 22.30 között a leibachi és a zágrábi pro-gram közös.

Zürich. 20: Népszerű mandolin és dalest.

Apróhirdetések

Utazó urak figyel-mébe! Vajdahunyadon a Central-szállodát teljesen átalakítva okt. 1-től átvettem. Pontos, tiszta kiszolgálás, ki-tűnő házikoszt. Utazó uraknak nagy kedvez-mény.

IDŐSEBB, gyermek-telen házaspár keres oly középkorú magá-nyos zsidónőt állandó alkalmazásra ki mosá-son kívüli könnyebb házidolgoz végzését vállalja. Csakis komoly jóindulatúnok ajánlko-zását kérem. Diamant Samu Carei. 2462-1

„Keresünk magyar, német, román gyors és gépiró, vagy gépirónót. ajánlatokat, Gyárvalá-lat” jellegre kérünk!

Kisadivattali tiszt-viselőt keres az Erd-élyi Szemle Kossuth Lajos-u. 37.

Kittűnkereszt-huros, egészen új, fekete zongora 48.000 lejt eladó. Megtekinthető **Triska** zongorarak-tárában, Str. Saguna 14. Telefon 419.

HÁROM SZOBA, konyha, fűdőszobából álló modern lakás va-sutú állomás mellett. Er-tekezni Dr. Sebesteny József ügyvédnél! Piata Unirii 20. 2466-1.

KIADÓ Főter 4 alatt négy szobából álló or-voosi rendelőnek, ügy-veidi irodának, varródá-nak kitűnően alkalmas helyiség. Értekezni: Bi-ró gyógyszerár, vagy Electrica rádióüzlet.

Friss kóser bivaly- és tehéntej naponta két-szer, csecsemőknek és betegeknek állandóan egy tehéntől fejve, há-zhoz szállítva is kap-ható. Ugyanott állandóan friss kóser tejfel, túró és vaj is kap-ható. Schwartz Ignácné (Strada Juliu Maniu (Szentegyház-u.) 24.

ÜNNEPI machzorok, imakönyvek, Tönachok, gemorik jutányos áron 25 o/1 olcsóbb, mint Erdélyi többikönyvkeres-keisében, ugyszintén posta csomagban is, kaphatók Weisz Henrik fiéle könyvkereskedésben Satu-Mare Str. Jacobini No. 5.

Egy jóharban levő, szép hangú rövid zongora bérbeadó: öv. Jámborné, Kossuth Lajos-utca 13.

FÉRJHEZMENDŐ leányok a Ganzné-féle kóser szakács-könyvből tanuljanak főzni. Kapható az „Uj Kelet” könyvcsop-tályában. (Ára 200 lei és a portó).

PALYAZAT

A carei-i orth. izr. elemi iskola részére kerestetik kifogástalan tanerő mielőbbi be-lépésre. Előnyben részesülnek, akik már működtek nyilvános iskolánál. Ajánlatok bizonyítványmásokkal felszerelve **Spie-gel Mór** elnök címére küldendők. 2461-

Pályázat

A Mercurea-Ciuc Aut. Ort. Izr. anya-hitközség rabbi állására pályázatot hirdet. Fizetés megegyezésszerint. Pályázataik f. évi okt. hó 25-ig összes iratokkal felszerelve elnökséghez cimzen-dők. Költségek csak a meghívandóknak térítettnek meg.

Az Elnökség

Irodában Iskolában Otthon

Mindenütt szüksége van jó román szótárra. A leg-több szót tartalmazza, a legtökéletesebb fordítást adja, a legkönnyebben kezelhető a Dr. CHERESTEȘIU-féle

román-magyar magyar-román szótár

(1 kötet)

(2 kötet)

és a hozzátartozó részletes nyelvtan.

Kapható az UJ KELET könyvcsopályában

Ára kötetenként:
füzve 250 lej — kötve 300 lej
a nyelvtané:
füzve 50 lej — kötve 100 lej
a négy kötet ára:
füzve 800 lej — kötve 1000 lej

Szerkesztő
Strada Baron L.
Telef.
Éjjeli telefon
ELŐFIZET
Egész évre
Félévre —
Negyedévre
Egy hónapra
X. évfolyan

Október
5689

Nyárpolgár vo-
gei még csak pe-
zenialitásnak. A
vált s a történele-
mint a háború ut-
politikusanak eg-
peramentumában
sitette magában n-
légháborút átél-
áhitozott: a szelid-
következetessége
lódésébe és jobb
Kövértés, jóvialis
solygott, rövidlato-
lommal nézett mir-
dős, nem tartozott
nokok közé, nem
világnézeti fronto-
szerű, jóra való né-
békét és nyugalma-
csak saját népének
pának. Abban a va-
amely őt a felsz-
kontrasztként ható-
gurája. Közél nyol-
állott Európa egy-
külpolitikájának é-
neve szinte egyért-
társasági Németors-

Egy megvert, g-
és ellenségtől k-
kellett védenie a
Bent az országban
irtózatos harcaikat
és baloldal nap-na-
leszámolásra és
puccskíséreték fe-
a polgári élet ren-
pedig a háború sz-
lőködés, leplezett-
körül mindent, az
volt Németország
férában került St-
élére és ebből a
emelte ki az ő jó-
Németországot a
zának abba a ma-
áll. A legmegny-
Stresemann az eu-
embernek önként-
hogy ahol ő meg-
het. A nemzetköz-
kusabb periódusa
ugy látszott, hogy
hatatlanok, s a sz-
banásra készüln-
volt az, aki meg-
val és higgadt b-
a szembenállókat
ségekben.

Mint császárh-
kezdte politikai
ugy látta, hogy
vájék, ő lett
szág legerősebb
désesebb szószóló-
sági alkotmányt
hájának tekintet
mindig a magas-
föld, de saját
egészen jelenték-
néppártnak volt
ges nacionalisták
néme tpárt benne
lok megtestesítő-
tikai erők együtt
az ő fáradozásain
kétizben is siker-
koalícióját megte-